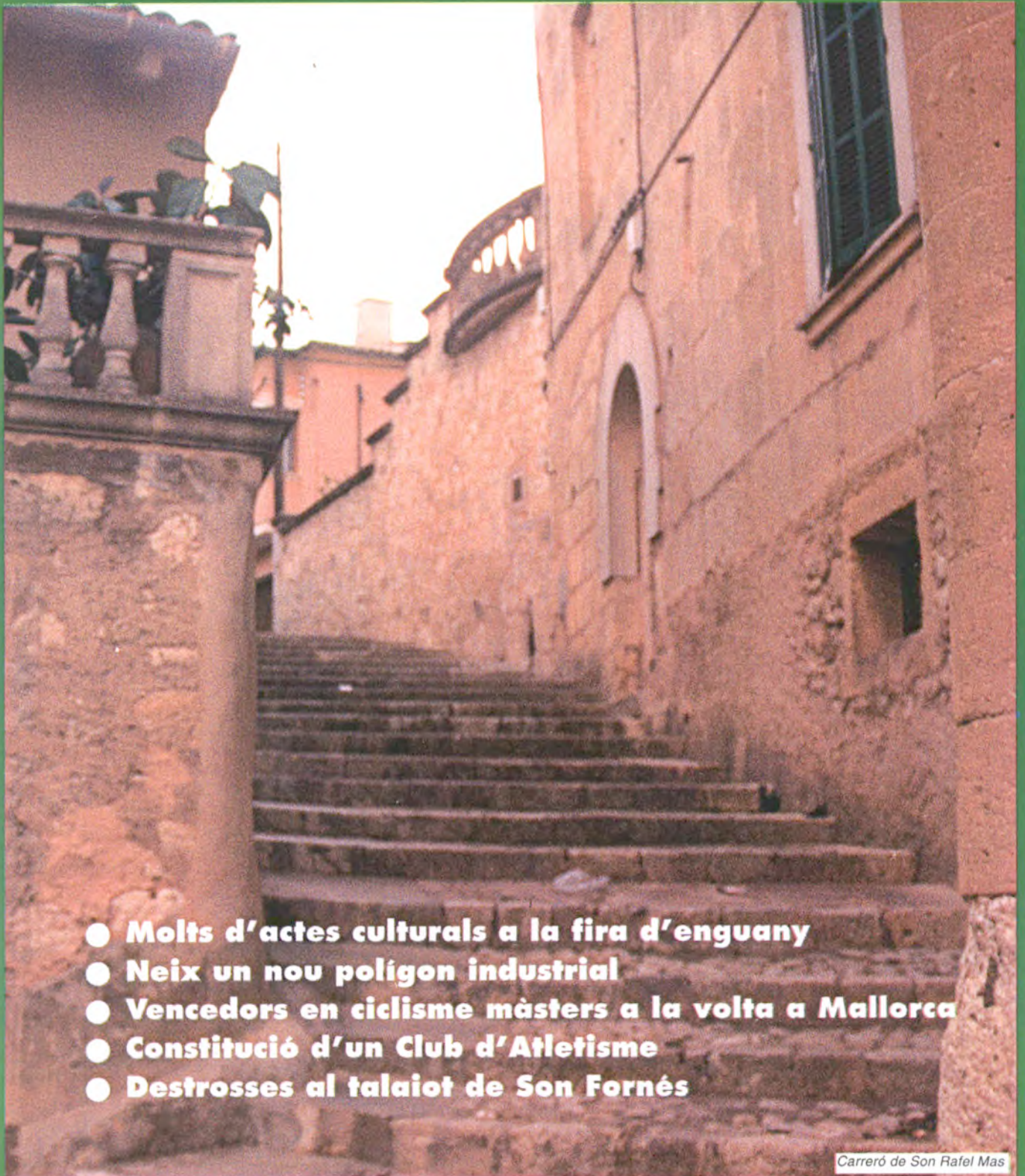

BONA PAU

PREMSA
COTIDIANA

Nº. 597 - Any L - MONTUÏRI - NOVEMBRE - 2002

- Molts d'actes culturals a la fira d'enguany
- Neix un nou polígon industrial
- Vencedors en ciclisme màsters a la volta a Mallorca
- Constitució d'un Club d'Atletisme
- Destrosses al talaiot de Son Fornés

Carreró de Son Rafel Mas

BREUS

Distinció a Felip Munar

El passat 18 d'octubre a Palma, al pati de la Misericòrdia, es va retre un homenatge al nostre col·laborador Felip Munar i Munar. L'associació *Defesta* li atorgà del Siurell d'Argent per per l'aportació a la cultura popular, sobretot "pel seu important treball d'investigació i difusió sobre la glosa i els glosadors", articles molts d'ells publicats a **Bona Pau**. Enhorabona!

Activitats cinegètiques

Ja està obert el període de preinscripció per a la realització d'activitats formatives a la finca de Son Albertí (Llucmajor), encaminades a *fomentar l'educació ambiental durant la pràctica de la caça*. Els interessats en aquestes activitats poden dirigir-se a l'Oficina de Caça del Consell, carrer General Riera, nº111 o bé informar-se telefonant al 971.17 37 85 / 971.17 38 57.

Visita a Son Fornés

Dues joves que varen participar a les primers excavacions de Son Fornés (1975) i fins a la vuitena (1988) vingueren expressament de Barcelona el 12 d'octubre passat per contemplar la situació actual del talaiot i el museu arqueològic, com també saludar els montuïrers amb qui treballaren. Aleshores eren alumnes i avui Pepa Gasull és professora de la Universitat de Barcelona i Teresa Díaz, professora d'Institut.

Els nins, nines i monitors de l'Esplai "Es Turonet" que el passat estiu participaren a l'acampada Hipocampo 2002.

La puntualitat del rellotge

El rellotge del poble, el de l'església, segons afirmacions del rellotger que li té esment, és el més ben conservat de Mallorca, dels manuals. I des de fa poc marca les hores quasi al segon. Ara bé, com que és de metal, en venir les temperatures extremes —d'hivern o estiu— es contreu o dilata i cal ajustar-lo. Se li ha de donar corda dues vegades per setmana, feina a cura dels municipals.

Més d'un vehicle per habitant

Segons l'*Anuario Económico de España 2002*, Montuïri és el municipi de Balears amb el major índex de vehicles per habitant, ja que en corresponen 1'29, en tenir censats 3.105 vehicles i 2.406 persones. Ara bé, cal dir que *Rent a car* disposa d'un milenar de vehicles matriculats a Montuïri.

Rehabilitació

La Creu de terme de la Plaça de Ses Tres Creus serà restaurada per l'Ajuntament formant part d'una de les subvencions de l'any 2002, de la Comarca del Pla, atorgades pel Patrimoni Cultural del Consell de Mallorca.

Aquesta revista ha rebut el suport de

GOVERN DE LES ILLES BALEARS

Conselleria d'Educació i Cultura
Direcció General de Política Lingüística

ES GRAONS

Estímul

Avui es mereix tot el nostre recolzament i estímul el gran nombre de nins i nines que a Montuïri practiquen l'esport base. Però encara més els seus pares i mares que oblidant el sacrifici que els suposa acompanyar-los, es veuen obligats a renunciar a certes comoditats o prescindir d'altres ocupacions o compromisos.

Robatoris

La gent del poble veuria amb satisfacció que per part de qui correspon es posàs fre als nombrosos robatoris que amb massa freqüència es produeixen dins i fora de la vila, encara que només ens adonàssim que han detingut o empresonat els culpables d'aquestes malifetes.

BONA PAU Montuïri

Director: Onofre Arbona Miralles

Redactors i col·laboradors:

Joan Miralles i Monserrat, Catalina Sastre Pericàs, Guillem Mas Miralles, Miquel Martorell Arbona, Antoni Mateu Socías, Melcior Nicolau Jaume, Catalina Barceló Mayol, Josep Oliver Verd, Rafel Pons Mairata, Felip Munar i Munar, Gabriel Camps Ferrer, Miquel Mascaró Crespí, Joan Barceló Cerdà i Lluís Servera Sitjar.

Administració: Martí Ferrer Sampol

C/ Es Pujol, 5 - 07230 Montuïri - Tlf. 64 66 93

Imprimeix: Tirrena, S.A. Manacor

Depòsit legal: PM 133 - 1958

Nota: Les opinions aparegudes en els articles firmats, sols són atribuïbles als seus autors.

Correu electrònic: oabonapau@terra.es

Insensibilitat

Tothom aprecia allò que és seu i més si es tracta d'una propietat que disposa d'un valor que amb el pas del temps augmenta. Això fa que l'estimi mentre simultàniament contempla com la seva vàlua va creixent més i més. Aquest és el cas del nostre patrimoni, d'una riquesa propietat de tots els montuïrers —perquè a Montuïri ens referim—, d'uns béns que voldríem preservar intactes i, si és possible, millorar-los tant com es pugui.

Però malauradament vivim en un temps en què adesiara contemplam com es produeixen fets dramàtics i abusos incongruents, que no semblen esdevinguts en el Montuïri dels nostres dies. Ens referim a la circumstància —sense esmentar casos concrets, però coneguts per quasi tothom— de destruccions del paisatge o de la terra o de construccions a llocs on la natura s'hauria de conservar intacta. Com també, i ja dins la vila, causen estupor certes rehabilitacions d'edificis que no s'ajusten a les normes establertes i de les quals s'espera o s'esperava l'oportunitat d'adequar-los als plànols prèviament aprovats pels qui tenen poder de decisió. Quan molts de veïns confiaven, per exemple, que una determinada casa fos alineada així com es preveia i aquell carrer esdevingués correctament disposat, posteriorment han contemplat astorats com s'han deixat de banda les ordenances vigents i ara, difícilment veuran satisfetes les seves esperances.

En conseqüència uns determinats sectors veuen ferida la seva sensibilitat, motiu pel qual per aquí i per

allà se senten afirmacions contradictòries a les seves ideologies o creences. Un fets —la destrucció sistemàtica del territori, las construccions a indrets no permesos, la degradació de llocs emblemàtics, el poc esment a conservar la natura— que no afavoreixen gens ni la convivència ni el poder gaudir de les satisfaccions que ens proporciona la contrada.

Al llarg i ample del nostre terme municipal apareixen diferents paratges dignes de ser conservats intactes o tal vegada millorats d'així com els trobarem, però les agressions que de tant en tant pateixen i la manca d'exigència dels qui en són responsables deriven, de fet, que el nostre entorn sigui objecte d'una deficient atenció, de la qual prest o tard se'n lamentaran aquesta o futures generacions, quan aleshores ja no hi haurà temps de rectificacions.

Moltes vegades, amb l'excusa del progrés, per no dir de la civilització o de la cultura o de qualsevol altre motiu, es vénen apedaçant i fins i tot transmutant diferents llocs emblemàtics, amb la qual cosa es fan malbé un béns que, com hem dit abans, són patrimoni de tots. Quan un no posa el degut esment a conservar fidelment el nostre entorn o és insensible a les agressions que reb la natura o no mira pel bé de la comunitat, no se'l pot considerar com una persona que estima el propi patrimoni. Aleshores se l'ha d'orientar cap a una correcció de postures o estimular-lo a una adient rectificació de procedir.

O. ARBONA

DOS DITS DE SENY

Escoltar

Sembla que de cada dia és més la gent que no sap escoltar. És possible que sia degut a la quantitat impressionant de missatges que un reb o escolta mitjançant la ràdio, la televisió, els diaris i revistes, el telèfon, els veïnats o aquells amb qui un treballa. I és quasi segur que per això, pel fet de rebre tants d'impactes informatius o divulgadors, que de cada vegada ens costa més escoltar els altres. Els sentim, però difícilment els escoltam; i quan ho feim, la majoria de les vegades posam tan poca atenció que mentre l'altre parla estam pendants o bé d'una altra persona o bé de la resposta que hem de donar al comunicant. Així i tot hi ha persones que tenen la qualitat de saber escoltar, deixant parlar l'altre i estant pendent del que diu.

De cada dia trobam més gent que no posa atenció en allò que se'ls diu i per això al cap de poc temps ho han oblidat. Si un aprengués a escoltar en veritat, des del cor, des del sentiment, veuríem com els missatges es perceben d'una manera molt diferent. Les situacions i les coses des de l'interior no semblen igual que si un les percep superficialment. I si un reb qualsevol comunicat o notícia sense prejudicis, amb sinceritat, amb dedicació, posant tot el seny en allò que ens participen, és molt possible que la recepció també sigui la que pertoca i de la mateixa manera quedi gravada i no s'esborri fàcilment.

És freqüent trobar, per una part, persones que desitgen comunicar situacions o problemes o fins i tot curiositats; i per altra, uns sers que viuen intrigats o amargats perquè no encontre qui escolti els seus problemes o situacions personals. D'aquí que seria positiu que uns i altres coincidissin amb persones disposades a escoltar-los, no sols de passada o amb les orelles, sinó amb atenció, amb el cor. I així, escoltant amb esment, se satisfarien els desitjos d'uns i s'alleguerarien les inquietuds o intranquil·litats d'altres.

SALOMÓ

De Montuïri a Miramar: un camí entre dues castes de fonoll

Si aturam una estona el nostre pas apressat i deturam la vista al voltant de les voreres montuïreres veurem com creix una planta apreciadíssima: el fonoll denominat vulgar o comú. Deim apreciadíssima amb motiu perquè basta recordar el seu ús a la cuina (caragols, frit...) o les seves propietats curatives com a "tonificador del ventre". És coneguda amb el nom de "herba de les vinyes". No és estrany que el P. Bonafè l'esmenti i recuperi aquella glosa que diu:

*Fonoll dolç i fonoll agre
fonoll de la gran dolçor;
qui té fonoll i no en menja
tot lo dia té tristor.*

També el fonoll, amarat de pluges estiuenques, desprèn una flaire exquisida, transmissora d'un cert consol: la renovació contínua dels paisatges a través de les olors generoses.

Un bri de fonoll degota sense fer renou. Clarament distingim com els records estan solcats d'imatges senzilles, batecs intensos, bondats sense límits. El nostre desig seria romandre ben a prop d'aquesta mota de fonoll, però l'escrit ens demana que caminem fins un altre indret de la nostra illa. Convé que estimem el nostre redol per la coneixença encuriosida que trobem més lluny.

Acceptam el repte i, per un moment, i seguim l'itinerari fins a Miramar. Aquest antic monestir, fundat per Ramon Llull l'any 1276, se situa a mà esquerra de la carretera que va de Valldemossa a Deià a uns vint-i-dos kms. de Ciutat. Ramon Llull ho fundà com a Escola de llengües orientals amb la intenció que els frares aprenguessin l'àrab i estiguessin en disposició de convertir els musulmans al cristianisme. Una conversió gens fàcil perquè Llull sabia, com recorda Anthony Bonner, que "hom no deixa el creure pel creure sinó per l'entendre".

Però deixem parlar el propi Llull:

*Lo monestir de Miramar
Fiu a frares Menors donar
per sarrajns a preïcar.
Enfre la vinya e.I fenollar
amor me pres, fé'm Déus amar
enfre sospirs e plors estar.*

La cobla o estrofa pertany al poema "Cant de Ramon" escrit l'any 1300. El fenollar és un herbassar o prat on predomina el fonoll.

Però a quin fonoll es referia Ramon Llull? Josep Romeu¹, que ha estudiat el poema amb una extraordinària cura, ens indica que es tracta de fonoll marí. Aquesta altra casta de fonoll surava a "uns dels límits de Miramar".

Cal remarcar que Ramon Llull va escriure el poema quan el monestir es trobava en decadència. Va tancar-se un any després. El poema és un repàs a l'estat d'ànim de Llull que es mou entre la decepció i la represa de coratge per continuar la seva tasca. Crida molt l'atenció el vers "entre la vinya i el fenollar". En primer lloc, si ens fixam en la preposició "entre", que en català antic apareix com "enfre"², pressuposa la ubicació física de Miramar enmig d'una vinya, per una

banda, i d'un fenollar, per l'altra.

Poden, emperò, representar qualche cosa més la vinya i el fenollar que uns elements naturals? Una gran majoria podria respondre de forma negativa i arguments poderosos no els mancarien.

Ho podrien interpretar en la direcció del prof. Miquel Dolç³ com a "una pinzellada realista" sense oblidar que el paisatge en la concepció lul·liana "només serveix de fons o de marc d'escenes humanes".

També, no seria novedós⁴, J. Rubió ja va demanar-s'ho, argumentar el possible valor simbòlic de la vinya i del fenollar.

Per tant, si bé pareix que Ramon Llull només volia facilitar l'exacta situació de Miramar, no és descartable creure que la vinya significàs el treball fatigós pel qual tenia sentit la formació al recerfenollar de Miramar. I que l'ideal entre portar una vida eremítica com a suprema realització de l'home i la lluita en els afers del món, reflectida dramàticament en el conjunt del poema, fos resumida en aquest vers.

La vida de l'ermità no era una fugida del món sinó un mirall d'una vida més autèntica adreçada a Déu.

Sigui com sigui, la poesia sol dur incorporada la possibilitat d'interpretació. Aquesta és la seva grandesa. Partint d'elements quotidians ens ofereix l'opció d'enriquir-nos amb nous significats. Darrere, no ho oblidem, sempre hi ha un ésser humà amb la necessitat de compartir. Els poemes intenten aclarir el món que ens envolta. El poeta pretén que la seva experiència particular esdevengui universal. En el cas del poema de Ramon Llull sempre existeix una pugna entre el desitjat i l'aconseguit. És convenient acceptar les limitacions, però és imprescindible augmentar la proporció de coratge per seguir el trajecte vital. Mentrestant, contempen el fonoll que creix a les nostres voreres i pensem en el que creix al costat dels penyals marins.

LLUÍS SERVERA SITJAR

SES JARDINES

CTRA.MANACOR,KM.29,3

07230-MONTUIRI

TELF.971646146

1 Josep Romeu "Quatre lectures de poesia medieval" pàg. 30.

2 El Diccionari Coromines ens informa que l'ús de "l'enfre" va ésser molt freqüent fins al segle XIV.

3 Miquel Dolç "El sentiment de la natura en l'obra rimada de Ramon Llull" IEC, 1961

4 Albert Soler "Entre la vinya i el fenollar? La composició del "Llibre d'Amic e Amat" Caplletra,13, 1992.

Presentació de l'Schola Cantorum de Mallorca Un concert per fruit de la música

Al voltant de la festa de Santa Cecília, patrona de la música, concretament el dissabte dia 16 de novembre, a les 20,30 hores, es presentarà l'**Schola Cantorum de Mallorca** amb un programa dedicat a la Música Sacra. El concert es farà a l'església parroquial de Sant Bartomeu de Montuïri.

La primera part és una petita mostra de cant gregorià. La segona, treu a llum vuit composicions corals que reconeguts músics dedicaren, durant el segle XX, al Seminari Diocesà de Mallorca. Entre aquests cal destacar Miquel Ollers, Pere Rebassa, Antoni Sancho, Juan M. Thomàs, Antoni Massana, Doménec Mas i Sarracant, Lluís Millet i Miquel Capllonch.

L'Schola Cantorum de Mallorca ofereix un recull de composicions molt representatives de l'època, d'una riquesa i inspiració musical encomiables. Aquestes partitures, que romanien adormides als arxius del Seminari, cobren ara vida i color en una interpretació molt acurada, dirigida pel Sr. Marc Vaquer.

Llargues hores de preparació i assaig han precedit aquest concert i l'enregistrament d'un CD, que insereix un llibret explicatiu de les obres que s'interpreten i uns comentaris altament qualificats efectuats pel musicòleg Xavier Carbonell a més d'una mostra de cant pla amb la interpretació de la peça "*Canto llano de la Inmaculada Concepció de la Virgen Maria. Todo el mundo en general*" de Francisco Correa de Arauxo (1575-1654), acompanyada amb unes variacions d'orgue molt inspirades.

L'Schola Cantorum de Mallorca, recentment nascuda, està integrada per una quarantena de cantaires que formen un grup musicalment molt preparat per afrontar aquest repte. L'acompanyament d'orgue és a càrrec dels coneguts organistes senyors Arnau Reynés, organista titular de la Basílica de Sant Francesc, Sr. Bartomeu Mut, organista de la parròquia de Sencelles i del novell Antoni Ramis.

Fins aleshores l'Schola ha actuat a Manacor, Sencelles, Mancor de la Vall,

Porreres, a Sant Felip Neri i a l'Encarnació de Palma, Deià i Santa Maria del

Camí, i estan programats nous concerts a altres pobles de Mallorca, a Tarragona i Barcelona. Els nombrosos assistents, que han seguit el concert amb un respectuós i admirat silenci, ens han encoratjat perquè donem a conèixer aquests valuosos trossos de la nostra música.

El suport de l'Ajuntament, la col·laboració del Patronat de Música i l'acollida de la Parròquia han fet possible la celebració d'aquest concert a Montuïri. A tots, en nom de l'Schola, les més sentides gràcies.

No tenc cap dubte que el poble de Montuïri, que té una llarga història musical i un sentit molt acurat per destriar la qualitat artística, acudirà a aquest concert. De veres puc afirmar que és aquesta una oportunitat per poder fruit d'una música carregada d'encís i de records.

GABRIEL ROSIÑOL VERD

← (Ve de la pàgina següent)

LA IMATGE COMENTADA

goci", a nivell particular, com és el cas tractat en aquest article, deixà, gradualment, d'ésser rendible.

Emperò l'horitzó vocacional d'en Miquel no tenia aturall, ja que poc abans de retirar-se de l'ocupació a l'oficina de "La Caixa", s'inicià en el camp de la radiotècnica, és a dir, es féu radioaficionat, per si no en tenia prou!

Passà positivament el control d'accés, a Correus i Telecomunicacions, de Palma, i li concediren l'indicatiu. S'obté del govern, del propi país, la llicència que permet manejar una estació emissora-receptora, amb caràcter privat. Cada estació de radioaficionat es distingeix per un indicatiu determinat, assignat per les autoritats, que li permet de radiar.

El nostre amic pogué fer-se, en breu, amb un emissor-receptor, una antena i una font d'alimentació i posar-se en marxa, mitjançant les bandes de freqüència de les ones curtes.

El companyerisme entre els membres radioaficionats, i l'ajut desinteressat dispensat als col·legues novells, satisfé pregonament en Miquel.

Es podia comunicar arreu del territori balear, com també per quasi tot el llevant peninsular: a través de 144

MHZs i una potència que oscil·la entre 1 i 50 watts.

Ultra això, també podia con-

tactar amb gent de qualsevol latitud mundial, amb una estació de bandes baixes autoritzades, que varien entre els 10 i els 160 metres. De tota manera, en aquests casos cal tenir molt en compte les condicions atmosfèriques. És cert, també, que un resultat òptim depèn dels watts de potència enviats a l'aire. Si es té un grau de paciència sempre hi ha algú que contesta!

Si us voleu correspondre i donar part degudament, durant una estona no ho dubteu, amb en Miquel Arbona amistareu bé: té renom de gentil persona i temperament refinat culte i educat:

apa!, no faceu tard

si us voleu correspondre com la papallona, sempre en llibertat!

(El seu indicatiu per als interessats és aquest: EAGYT).

Malauradament, d'ençà devers un lustre, en Miquel roman una mica desvalgut, afligit, per una inoportuna xacra (malaltia). Des d'aquí l'esperonam per tal que pugui refer-se i que recobri, pausadament, el seu estil de vida.

JOAN BARCELÓ

Rere les ulleres testimonials i fredes s'hi arreceren unes pupilles veterans d'enteneniment, que acullen amistosament i càlida la companyonia possible d'altres consemblants germans. La seva figura imponent, esvelta i trempada, estotja la fesomia d'un home d'intel·ligència pràctica i esperit marcadament de ciències: la seva professió fou la de financer, banquer; el seu lleure l'oferí a l'electrònica i les telecomunicacions, una passió perdurable fins avui.

En Miquel Arbona Verger nasqué fa 74 anys a la nostra vila. De petit anà a escola a Ca ses Monges fins que va ésser alumne del vicari Torrens. Aquest va ginyar el nostre amic per tal que fos seminarista: entrà al Seminari, emperò al cap de tres anys ja havia comprovat que el seu destí no es perfilava a l'ombra de la institució eclesiàstica. No obstant aquest episodi no li impedí trespasar altres camins formatius. Havent assistit a l'Acadèmia Gamundí pogué assolir, a 18 anys, el títol en peritatge mercantil. En aquell moment s'incorporà voluntari al servei militar, al cos d'enginyeria, i va transcorrer la major part del temps milicià a Capitanía General.

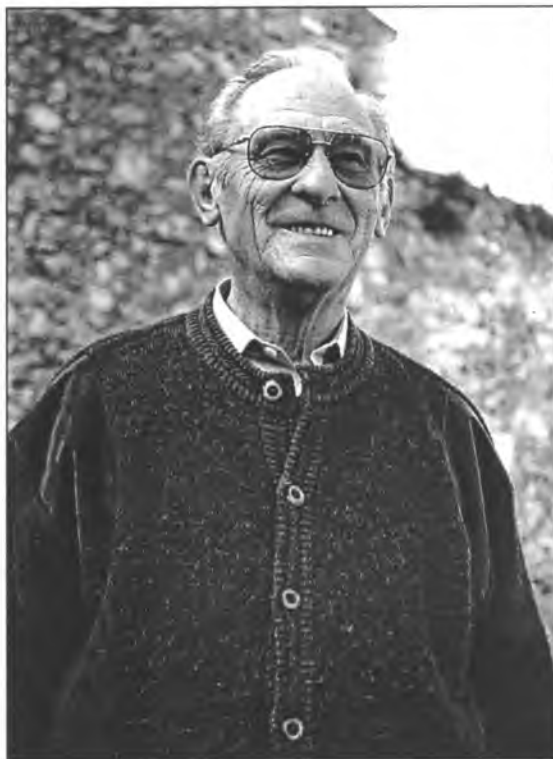
Lliure del servei, tot just complerts els 21 anys, guanyà les oposicions, a Barcelona, per a l'entitat "La Caixa d'Estalvis i Pensions". Estigué destinat, en aquest ordre, a Manacor, a Sineu (com a subdelegat), a Vilafranca (com a delegat), a Campos i a Algaida, municipi, aquest darrer, on posà fi, per motius de manca de salut, a una vasta trajectòria en el si del mester econòmic privat.

Entretant, en Miquel, l'any 1955, moment en el qual complia el seu contracte laboral a la població de Sineu, s'aliava, en cerimònia nupcial, amb na Catalina Amengual Garcias —de Ses Veles—. Seguidament, també foren pares de dues filles. Corrien temps de roses i harmonia; aleshores, emperò el present protagonista encara recorda aquells dificultosos i resignats trànsits de postguerra, farts de carestia i austeritat, on res no era sobrer: a la família sumaven 4 germans i 2 germanes, és a dir, moltes boques per nodrir, i no sempre es disposava d'allò que un hauria plagut.

Per tal d'alleugerir aquella situació compromesa, possiblement, en Miquel amistà enginy i oci, incorporant a la seva fantasia una vocació novinguda: l'electrònica.

A les darreries dels anys 40, inicis del 50, ell, aprofitant les hores extraviades, ja sentí la curolla d'explorar els mecanismes interns dels aparells de ràdio que tenia a l'abast, lliurats, dòcilment, a les mans inquietes i il·lusiona-

LA IMATGE COMENTADA

“La figura d'en Miquel estotja la fesomia d'un home d'intel·ligència pràctica”

des d'un encuriósit "amateur". Llavors, oportunament, conegué en Sion Nicolau —Gran—, que estudiava els processos electrònics. Aquest, en Sion, explicà a en Miquel en què consistien aquelles lliçons i anàlisis, a més d'indicar-li, detingudament i magistral, a mode de cicerone dels experiments, la branca pràctica, empírica, de la referida disciplina. En Miquel s'entusiasmà d'haver rebut i atès les paraules hàbils i convincents del qui, a partir d'ara, resultaria, fins avui estant, un gran amic.

La determinació ja estava presa; el camí, encetat. En Miquel va matricular-se a l'Escola-Ràdio Maimó de Barcelona i ben prest obtingué la diplomatura en electrònica. Només era, aquest, l'inici d'una etapa instructiva que es perllongaria fins el present, gairebé.

Lluny de tudar els horabaixes, ell es comprometia a capficar-se en aquell món màgic dels "mecanos" elèctrics, podent gaudir d'horari lliure, durant els capvespres, a les oficines-sucursals bancàries on laborava matinalment. Així, sense plànyer gens de dedicació, brinda els millors

esments per atendre, amb sincronia, la confecció de dispositius de ràdio.

La seva esposa, na Catalina, l'ajudava també en els afers esmentats. Ell li preparava, per exemple, una mostra de fils de connexió i, segonament, ella havia de destriar filaments agrupats del mateix color: cinc de vermells, quatre de verds, ... Aviat, el mestre Miquel, acumulà una gran quantitat d'aparells radiofònics que anava venent a clients de Montuiri, principalment, sense tenir la necessitat d'haver de fer-ne propaganda: la "vox populi" dels compradors suposaven el millor reclam persuasiu per a la venda.

Cada vegada més, l'èxit d'aquesta fal·lera representava una ferma realització personal, ja que ell en domava, a bastament, les entranyes dels muntatges resultants; n'entenia, fil per randa, els encreuaments entre les resistències i els condensadors, i el per què convergien unes i altres connexions en aquell precís vèrtex. Fet i fet, aquest quefer, així mateix, proporcionà uns resultats econòmicament productius.

A començaments dels anys 60, en Miquel muntà i arreglà, a més, molts de televisors, els quals també eren objecte d'ésser adquirits per als interessats televidents. Fins i tot, instal·là dues "teles" en color. Arribà l'hora que empreses japoneses aterressin a Espanya i gestionaren convenientment productes de telecomunicacions, i el "ne-

← (Continua a la pàgina anterior)

S'ha dit que...

Els autocars d'"Aumasa" si no veuen ningú que esperi davant "Sa Bodega", no s'aturen, i l'altre dia mentre dos que allà esperaven prenent cafè, passà de llis. Després amb un cotxe particular, a tota "pastilla", l'encalçaren i l'agafaren devora ca ses Monges.

El batle té un any més del que es deia aquí el més passat. Ara bé, ell, tot content, ho comentava eufòric.

Ja comença el rum-rum per acostar-se les pròximes eleccions municipals del 25 d'abril. Es parla de nous partits en escena i de renovació de llistes que... il·lusionaran. Fins i tot es parla de persones que comandaran a l'ombra.

Les associacions de tercera edat: Estan o no polititzades? Una enquesta dona un sí per majoria absoluta.

On són els locals i activitats per als joves montuïrers?

Una de les festes grosses d'avui en dia són les noces. Ho confirma, a més de mudada nova, la gran quantitat de coets que s'amollen (a la darre-ra, més d'un centenar, que fins i tot molestaren durant 5 o 6 hores) i això que sols una petita part de poble hi està convidada. Qualcú deia que un curt toc de campanes, com abans de començar les misses, ja bastaria. Una dona que es casà a les 6 del matí, sense cap casta de renou, ho comentava.

Hi ha companyies "legals" que han vingut a Montuïri a revisar instal·lacions de gas. Ara bé, s'ha de saber que els usuaris no tenen obligació d'acceptar els seus serveis. Es donà el cas que a una casa per canviar el tub de goma i el tap cobraren 75 €, quan això a l'adrogueria no arribava als 10 €.

Està bé que a començaments d'octubre es tapassin un grapat de clots del carrer de Palma, però els veïnats

consideren que hauria estat millor donar una capa d'asfalt completa.

Sembla que s'ampliarà el punt verd. De qualque cosa varen servir els laments.

Un coet va ferir la mà d'un jove, casat, de Montuïri. Llavors es comentava que hi ha altres maneres de fer renou.

Se senten alabances a les excursions que organitza s'Esbart des Pla, amb la particularitat que a més de ser a peu són beneficioses per a la salut de molta gent.

Dia 4 d'octubre a l'IES de Sineu no hi hagué classe i no era per que fos sant Francesc, sinó perquè havien d'arreglar les goteres que durant l'estiu no tengueren temps.

Va complaure el reportatge que sobre el ca rater va emetre Canal 4 el passat dia 10, on el president, Joan Miralles i la seva dona, repasaven l'evolució de l'Associació.

Les dues associacions de 3ª Edat no són suficients per englobar tots els qui volen aprendre ball de saló. Dia 11 començava un altre curs, aquest organitzat pel Patronat de Música.

A un dels carrers que donen a Ses Tres Creus hi hagué una brega entre dones, però després s'hi ficaren homes i arribà a ser tan violenta i s'irritaren tant que acabà malament: va

haver d'intervenir la Guàrdia Civil i el Metge.

Tantes han estat les queixes dels pares que l'Ajuntament s'ha vist obligat a reclamar al Govern Balear un pediatre per al Centre de Salut. La resposta sembla ser: "Per ara no ho tenim previst i per aquestes necessitats hi ha la zona bàsica de salut, que amb Vilafranca s'hi integren Montuïri, Porreres, Petra i Sant Joan".

Els robatoris van en augment (sols n'especificarem tres d'aquest passat octubre). A una caseta que té en Baltasar en es Torrentó a més de rompre-li la porta, se'n dugueren un motor i una alternadora; al forner "Muix" li robaren 300 € del calaix en el moment de canviar-se de roba; i en el "Super" fou gros: varen haver de fer recompte i balanç per comprovar-ho tot.

En Miquel (del restaurant Can Miquel) també s'ha fet càrrec del restaurant del Creuers. I ja van tres negocis a Montuïri!

Per complaure els caçadors, el pintor Antoni Fresneda prepara una gran exposició sobre temes de caça per la Fira.

Un altre polític montuïrer ja llueix càrrec regional: al batle Biel Matas l'han integrat a l'executiva del PP de Balears per esser president de l'AMIB. I que sigui per a bé!

EN XERRIM

L'AJUNTAMENT INFORMA

Resum de l'acta de la sessió plenària extraordinària celebrada dia 16 d'octubre de 2002

Conveni urbanístic de polígon industrial, comercial i de serveis

Vista la manifestació d'interessos per part dels propietaris de més del 60% de la superfície dels terrenys delimitats en el plànol vigent, classificats com a sòl rústic a les Normes Subsidiàries de Planejament, referent a la voluntat que l'Ajuntament procedeixi a una modificació puntual de les NN SS amb la finalitat de classificar els terrenys indicats com a sòl urbanitzable i poder dur a terme l'execució d'un polígon industrial i de serveis, el Ple de l'Ajuntament va aprovar per 6 vots a favor (PP) i 4 abstencions (PSM i PSOE) signar el conveni urbanístic de referència pel que fa a la regulació de l'adquisició per part de l'Ajuntament del 10% d'aprofitament urbanístic que li correspon en caràcter de cessió pública i obligatòria.

Modificació puntual de les NN SS de planejament municipal: aprovació inicial

Com a conseqüència de la urgent necessitat de procedir al desenvolupament d'un

Els arquitectes i consultor ambiental i biòleg presentaren al Ple municipal la modificació puntual de les NN SS i l'estudi d'impacte ambiental

petit polígon de sòl industrial, comercial i de serveis sense esperar al termini de la tramitació d'adaptació, s'ha procedit a la tramitació anticipada de la present modificació puntual. Les Normes Subsidiàries vigents no havien previst sòl urbanitzable i classificaven el territori tan sols en sòl urbà i no urbanitzable, per a la qual cosa

és necessari complementar les normes urbanístiques en aquest sentit. Per tot això el Consistori ha aprovat inicialment –per 9 vots a favor (PP i PSM) i una abstenció (Miralles, PSOE)– la modificació puntual de les NN SS com també inicialment, l'Estudi d'impacte ambiental redactat pel consultor ambiental i biòleg.

Avançament del programa de SA FIRA 2002

L'Ajuntament de Montuïri ja té pràcticament preparat el programa de Festes de "Sa Fira de Sa Perdiu - 2002".

Com cada any tindrà lloc el concurs de "Sa Perdiu", que començarà a les 9 del matí en el lloc de sempre. Sa Mostra Industrial i Artesana (mostra de productes de Montuïri), compleix enguany sa seva VII edició. Podrem contemplar diferents exposicions de pintura, escultura, presentació del llibre "Ses gloses de Madò Manxes", a més d'exposicions de ca Rater, de cavalls, de porc i d'ovelles de raça autòctona, exposició en el carrer Pujol des llegendaris cotxes "Mini", i altres.

En el Molinar durant tot el dia de "Sa Fira", exposició del "Mercat Pagès", i contarem també amb algunes novetats

destacades com pot ser la demostració de recollida d'ovelles amb ca de bestiar que tindrà lloc el mateix diumenge dia 1 a les 12 hores en Es Velar de Sa Torre, i el mateix horabaixa a partir de les quatre en el carrer Pere Capellà es farà una gimcana de "Tractors".

Dins els actes culturals destacar el cicle de Conferències damunt "Salut i dietètica que es pronunciaran entre el 19 al 21 de Novembre. El dimarts, dia 19, a les 20'30 h. el Dr. Antoni Obrador Adrover, Cap de Digestiu de l'Hospital de Son Dureta, parlarà sobre "Alimentació i prevenció del càncer de colon", a la sala d'actes de l'Ajuntament. El dimecres, dia 20, la pediatra del Centre de Salut de Vilafranca, Dra. Francisca Oliver, oferirà una xerrada sobre l'alimentació a les primeres edats

en el menjador de l'escola "Joan Mas i Verd". El dijous, dia 21, la Dra. Agnès Oliver i Mora, Neuropsicòloga del Centre de Neurologia OMS-42, parlarà sobre "Anorèxia i Bulímia", a les 20'00 hores a la sala d'actes de l'Ajuntament. A la mateixa hora i al mateix lloc, però el divendres dia 21 la dietista Maria Colomer i Valiente parlarà de "Recomanacions dietètiques en la malaltia".

Del dia 18 de Novembre fins al 9 de desembre al carrer de la Pau es podrà veure l'exposició "Un recorregut pel Marroc".

I el dissabte dia 30 de Novembre a les 21'00 hores a la sala d'actes de l'Ajuntament el Batle D. Gabriel Matas presentarà els projectes del Casal de Cultura i la rampa en els graons.

El futur polígon industrial

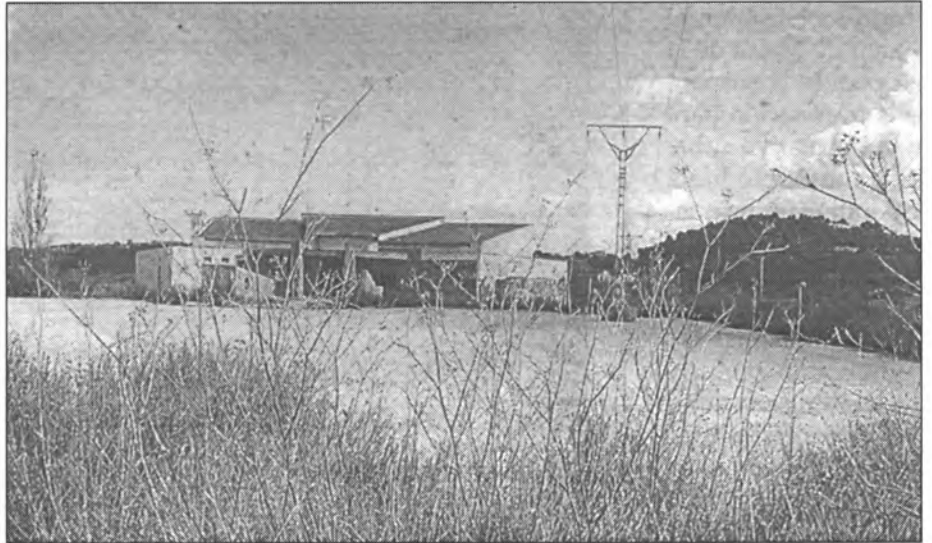
Dia 16 d'octubre passat el ple municipal va aprovar inicialment la modificació puntual de les NN SS a fi de poder ubicar a la zona del Creuers, a l'entorn de l'antiga discoteca ICS, un polígon industrial de 63.443 m2, dels quals el 60% serà sòl industrial i la resta es destinarà a vials, equipaments, zona verda i protecció. Ara manca el vist i plau del Consell, si bé ja hi ha tres importants empreses interessades. El passat 24 ho publicà el BOIB i s'obrí el període d'al·legacions.

Concert coral

Dia 19 la coral de Sóller "Quina Justa" a oferir a l'església un concert coral molt ben ajustat, el qual va complaure els oients que tingueren el privilegi d'assistir-hi.

Tercera Edat: Bunyolada

Coincidint amb la diada de les verges, dia 21 l'Associació de Persones Majors va convidar els socis a bunyols al local social i també en va repartir a les cases de tots els impeditos que perquè igualment en poguéssin gaudir.

Està previst que el futur polígon industrial estigui ubicat a la zona d'els Creuers, a l'entorn d'allà on hi havia l'antiga discoteca "Ics"

Ortopèdia MANACOR

**Àngel
 Ascaso
 García**

**TÈCNIC
 ORTOPÈDIC**

Plaça Rector Rubí, 3
 Tlf. 971 552 614
 Fax 971 462036
 07500 Manacor

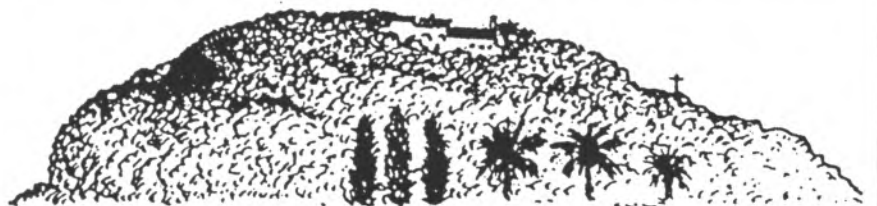

Seguridad y Limpiezas, S.A.

Gremio de Albañiles, 14

Tlfs. 29 50 92 - 29 50 66 - 20 63 11
Pol. Son Castelló 07009 Palma de Mallorca

Restaurant PUIG DE SANT MIQUEL

**Cuina mallorquina
 Forn de llenya**

Ctra. de Manacor, km. 31 • Tlf. 64 63 14 • Montuïri

Mateu Lladó Miralles

D'esprés d'haver estat estudiant, criat, actor teatral, ferrer i constructor de xales, ara gaudeix de la jubilació
Un dels carrers del polígon on edificaren duu el nom de Montuïri

En Mateu Lladó Miralles era conegut a principis dels anys quaranta pel seu humor i caràcter festós. Nosaltres el coneixem des dels començaments dels anys 30, quan junts i amb altres alumnes assistíem a les classes del mestre Mir. Llavors ja es destacava pel seu caràcter alegre i amic de fer bromes. Com a veïns que fórem durant anys i bons amics, ens tractàrem sovint. És un treballador incansable i la serietat personificada.

Va néixer el 17 d'agost de 1921. Ara té 81 anys. És interessant la trajectòria que ha seguit la seva vida des d'els començaments dels anys 30 fins avui. La història és llarga, però la resumirem.

Al voltant de 1930, després d'haver passat per Ca ses Monges, comença a l'Escola Pública amb els mestres Sebastià Perelló i Bartomeu Mir, "un dels mestres millors que han passat per Montuïri", ens diu, referint-se a don Bartomeu Mir.

El pare del nostre entrevistat era ferrer. En Mateu, com quasi tots els al·lots del poble, en les vacances anava a jornal allà on podia: Eubenya, Son Trobat, Alcoraia, Son Massanet, Son Crestalló... Va tenir cinc germanes: Francisca, Maria, Catalina, Margalida i Joana. Ell era el major. El ferrer havia de fer el cap viu.

Als 13 anys el posaren a estudiar a Bellpuig (Catalunya) en un col·legi de la Congregació de la Missió, on hi va estar dos anys. Vingué de vacances i el Moviment el trobà a Mallorca. Tenia 15 anys. Els temps eren difícils i passà a treballar a la possessió de Son Comelles. No anà més a classe.

En questa possessió feia d'ajudant de cuiner i servia a la taula dels senyors uniformat; coll fort, vestit i guants blancs i les sabates brillants.

– Figura't –ens diu en Mateu–, érem set persones de servei que en servíem quatre.

És possible –pensam– que fossin els darrers senyors que aguantaven aquest protocol i aquest luxe dins el nostre terme.

– A vegades –diu l'entrevistat– el cuiner anava personalment a dirigir la feina del camp i jo quedava al seu lloc. Vaig arribar a saber amb l'olor si el que guisava era fat o salat.

– Com podien dur aquest luxe els senyors de Son Comelles?

– Et diré –contesta en Mateu–, mentre estaven venent finques.

– I de Son Comelles, on li pegares?

– A Can Ferrando. En aquests anys don Miquel havia venut Son Ribes i part del bestiar el deixà al seu germà Joan. Aquest un dia em digué: "Ara menaràs un parell". Don Joan, jo no he menat mai cap bístia ni llaurat amb l'arada amb rodes, li vaig dir. És igual, em digué, els muls te n'ensenyaran. I així va ser. En Miquel "Llobet" i en Miquel de Son Vanrell també menaven un parell cada un. Com veuràs érem molt joves. Tots els missatges que abans feien aquesta feina estaven incorporats a l'exèrcit.

– O sia: de servir a uns senyors amb guants blancs passares a manejar un parell de muls.

– Així fou. Temps després feia feina de ferrer amb el meu pare i el tio Jaume, que treballaven junts al carrer des Pujol. Vaig fer feina amb ells fins que em criaren a files.

– Què ens dius de les comèdies que fèieu a la Sala Mariana a començaments del 40?

– Ah! Allò era extraordinari. Els actors érem en Jaume "Costa", en Tomeu "Saig", en Baltasar "Putxo", en Rafel "Vermell", en Biel de Son Coll i jo. Els meus papers aleshores sempre eren còmics. Els actors ens divertíem tant com el públic.

Resumint un poc més direm que el seu pare i el conco li havien assignat un jor-

Ferreria Rafel Miralles

Més de 20 anys
treballant el ferro

Carr. Palma-Manacor s/n • Telf. 971 64 62 88 • Montuïri

nal quan feia de ferrer amb ell i que li anaven guardant. El seu pare es va retirar i ell va prendre les riendes de la ferreria. Als 28 anys es casà amb Joana Cerdà Pizà. Emprant els estalvis que havia fet comprà un solar a la zona del Pou Nou i estava fent-hi el nou taller quan amb una "quiniela" va treure 21.000 pessetes. Vingueren com anell al dit. Acabà el taller amb un pis damunt i es canviaren a viure-hi.

També vingueren els fills. Els cops de martell damunt l'encreua es multiplicaren. La família augmentava.

– Quants d'anys feres de ferrer a Montuïri?

Pensa uns moments abans de contestar.

– Uns deu anys –ens diu–.

– I després t'instal·lares a Cala Millor.

– En això anava –ens contesta–; jo feia comptes de posar un gran taller amb la maquinària adequada, però de cada moment ho trobava més arriscat. A Montuïri érem set ferrers i el poble era petit. Així les coses, en Miquel Fiol i en Tomeu Mayol "Rua" em proposaren

muntar junts una gran fàbrica de ciment armat a Cala Millor. També era un negoci que considerava arriscat, però la meua dona i jo ens decidírem per la nova empresa.

– Ja et tenim a Cala Millor. Com començares allà?

– La societat s'amplià. A més de nosaltres tres de Montuïri, que ja t'he anomenat, hi entraren en Bernat Massanet, de Son Servera, i els dos germans Cifre, que treballaven a l'hotel "Levante". Adquirírem una gran extensió de terreny i començarem a muntar el que havia de ser la fàbrica.

– Quin tipus de peces de construcció fabricàveu?

– Primerament tingueren l'exclusiva de fabricació d'un tipus determinat de biguetes. Més endavant, amb una gran demanda, posàrem més màquines i més personal, fabricant més varietat i quantitat: biguetes, blocs, "bovedilles", tubs... Els germans Cifre en aquestes altures ja no formaven part de la societat, només estigueren dos anys entre nosaltres. El volum del negoci augmentava i la nostra família també. Tenim quatre fills: Catalina, Pep, Miquel i Mateu. Ara ja

tots casats.

– Sembla que agafàreu el moment oportú per instal·lar-vos.

– En efecte. Cala Millor s'anava expandint. Les construccions augmentaven i la nostra venda millorava dia a dia. La nostra producció també anava augmentant. En aquests moments dins la societat érem en Miquel Fiol, en Bernat Massanet i jo.

– Però més endavant no us dedicàreu també a la construcció?

– Sí. Des de 1962 a 1987 férem ciment armat; després ens dedicàrem a la construcció de xalets.

Es posa a riure quan continua.

– Per cert, em passà un cas... Estant en plena construcció de ciment armat, un horabaixa un fusell d'una màquina de pastar es rompé. Era vital per a la marxa de la fàbrica. El vespre jo tot sol desmunt la màquina, vaig saldar l'eix i a la matinada el tornava muntar. El matí s'entregaren els homes qui la manejaven. Un d'ells digué: "Bueno, hoy que hacemos? Cómo, que hacemos", vaig respondre, "lo mismo que ayer". Quan veieren

(Continua a la pàgina següent)

Camí de Ca'n Tamos, s/n
07230 - Montuïri
Tel./Fax: 971 64 66 49
clivetmontuiri@airtel.net

Clínica Veterinària

- ☐ medicina general
- ☐ vacunacions
- ☐ cirurgia
- ☐ raig X
- ☐ ecografia
- ☐ animals exòtics
- ☐ perruqueria
- ☐

CONCERTAU HORA

(Ve de la pàgina anterior)

la màquina arreglada no s'ho podien creure.

– **Després d'haver deixat la fabricació de ciment armat, on fèieu els xallets de què m'has parlat?**

– Dins els terrenys que havíem comprat quan ens instal·làrem. Era una extensió d'unes dues quarterades, més una altra extensió de terra d'un veïnat que també s'uní amb nosaltres. Amb el negoci de la construcció ens va anar millor que amb el ciment armat.

– **Fou fàcil acostumar-te a viure allà?**

– Et diré: la gent d'allà era molt semblant en quan a caràcter a la gent del nostre poble. Estàvem als anys 60 i el turisme començava a ser nombrós. Si haguéssim pogut dur el negoci a Montuïri, m'hagués agradat molt més.

– **Si no ens equivocam, dins el polígon on estàveu edificant s'obriren carrers. Un d'ells duu el nom de Montuïri. Com va esser això?**

– El nou soci va anar a l'ajuntament per enregistrar els noms dels nous carrers. Volia posar noms d'arbres, però ja existien i es decidí per noms de pobles. Allà hi tenim els carrers de Formentor, Deià, Alaró i Montuïri.

– **Sabem que t'agrada viatjar.**

– Molt. Conec França, Suïssa, Itàlia, Bèlgica, Holanda, Portugal i Argentina, i quasi tota Espanya amb Canàries. Totes aquestes sortides les he fetes estant jubilat, a vegades amb la tercera

edat i altres, particularment.

– **Què és el que t'ha cridat més l'atenció d'aquests països?**

– La torre "Eiffel" de París i les grans avingudes de Bons Aires.

– **Tornem a Cala Millor: l'han de catalogar de poble o de ciutat?**

Està uns moments pensant abans de contestar.

– Jo diria que Cala Millor és un gran centre de turisme internacional. Els residents fixos crec que passen de 12.000 i en l'estiu és impossible calcular la gent que hi ha.

– **Et veim freqüentment per Montuïri. Sembla que el poble t'estira.**

– En efecte. No perd el contacte amb el meu poble; venc de tant en quant, especialment en les festes, i per Sant Bartomeu procur no faltar mai. Però tota la meua família (els fills) vivim a Cala Millor.

– **Els records millors i el que més enyores de Montuïri?**

– El que més enyor avui és la tranquil·litat del meu poble i el caràcter obert de la gent. Del passat, entre altres coses, no puc oblidar aquelles tardes de cinema amb la sala plena on hi estàvem enrevoltats d'amics i cares conegudes. Guard uns records molt agradables de les sales de cinema de Montuïri.

– **Després de llegir els diaris i veure la TV, podries donar-nos una opinió?**

– Em sent pessimista. No et sé dir res més.

– **Què és el què més t'assusta o preocupa?**

– El gran desgavell que hi ha dins el món i que no són capaços d'arreglar les primeres figures dels països desenvolupats.

– **Què penses de la societat actual, de la nostra societat?**

– Tal volta som un poc descuidats o egoistes, no pensam suficientment amb l'ajuda que necessiten milions de persones del tercer món.

– **Què és per a tu la felicitat?**

– Senzillament... –es retura un poc– la felicitat consisteix en anar-se'n a dormir el vespre pensant que has fet tot el bé possible.

– **Vols afegir alguna opinió personal?**

– Sí. Manifestar que la pau és un bé excepcional i que hauríem de col·laborar tots perquè no ens falti.

En Mateu emigrà els anys 60, començant un nou treball i una nova vida, però no sortí de l'illa. Les circumstàncies li ajudaren però va haver d'"estar en es temps". Era la dècada en què l'economia de la nació aixecava el vol.

Actualment milions de persones del sud i l'est d'Europa especialment, emigren cap als països occidentals. És el paradís en què somnien sense saber si hi arribaran. Una nova diàspora cercant un destí millor. Sembla ser el signe tràgic del nou segle XXI. Què ens reserva l'actual mil·lenni?

MIQUEL MARTORELL ARBONA

BREUS

Destrosses en el talaiot de Son Fornés

A mitjan mes de setembre passat un grapat de bergantells es dirigiren al Talaiot de Son Fornés on feren malbé una gran part de les troballes talaiòtiques que allà es conserven i són símbol del nostre passat històric. Destrossaren particularment bona part de les excavacions dutes a terme aquest passat estiu així com la murada que ja s'havia reconstruït. Un lamentable succés sols digne de persones sense seny.

Quatre joves montuïrers que participaren al curset de monitors de temps lliure contenen les seves experiències

Vint-i-set foren els joves que, instruïts per dos monitors, entre l'abril i el maig passat, al C.P. Joan Mas i Verd, realitzaren el Curset de monitors de temps lliure, el qual fou organitzat per l'Ajuntament de Montuïri en col·laboració amb el Consell de Mallorca.

Set d'entre el total eren montuïrers, per això ens hem posat en contacte amb quatre d'ells: na Catalina Font Mayol, de 20 anys, estudiant d'educació social; en Cristòfol Andreu Amengual, de 22 anys, estudiant de magisteri, especialitat d'educació física i jugador de futbol, na Maria Mayol Roca, de 20 anys, celadora sanitària, i en Guillem Nicolau Pizà, de 22 anys, treballador de Fodesma que, tal com en Cristòfol, s'esplaia jugant a futbol. També hi assistiren en Francesc Serra, na Maria Antònia Jaume i n'Esteve Barceló.

– Per què vàreu decidir apuntar-vos al Curset de monitors de temps lliure?

– En primer lloc, per la necessitat del títol de monitors per poder dur a terme l'activitat de l'esplai, i en segon, per les ganes de conèixer gent i gaudir d'una experiència nova i diferent.

– Què n'esperàveu, del curs?

– Esperàvem fer coneixença i aprendre dinàmiques per a després dur a terme a l'Esplai.

– Ara, una vegada acabat, considereu que s'han vist complertes les expectatives inicials?

– Diríem que s'han vist més que complertes, perquè de fet consideram que l'experiència ha estat un deu.

– Fou encertat el seu s'enfocament?

– Consideram que sí, ja que la teoria sempre es combina molt amb dinàmiques pràctiques molt engrescadores, la qual cosa feu que la teoria ens resultàs alhora placent.

– Quin aspecte destacaríeu com a més positiu?

– La bona convivència que vam establir amb el grup, perquè el grau de connexió entre els participants així ho va fer possible.

– Algun de negatiu?

– Simplement que les instal·lacions, sobretot per dormir, no eren les més adequades, però podem assegurar que ens ho vam enginyar tan bé com vàrem saber.

– Tot el bagatge acumulat, vos serà útil d'ara endavant, tal com era la vostra intenció?

– Sí, clar que sí. De fet, a l'acampada realitzada el passat mes de juliol a Hipocampo amb els nins i nines de l'Esplai ja en vam dur a terme un nombre considerable.

– Recomanaríeu l'activitat a altra gent interessada?

– Sense cap mena de dubte, a més, els diríem que si se'ls presenta l'ocasió el facin no només per la necessitat del títol sinó per fruit d'una experiència desigual i enriquidora, que per a nosaltres ha estat molt gratificant.

Els quatre monitors que parlen de l'acampada

– Si sorgís l'avinentsa, repetiríeu experiències semblants?

– Sí, ben segur que sí.

– Voldríeu afegir alguna cosa més?

– Sí, ens agradaria animar i convidar tota la gent, major de 18 anys, interessada en el món de l'esbarjo a formar part de l'esplai *Es Turonet*, el qual, el passat 19 d'octubre, inicià una nova temporada. Si hi ha possibles interessats que es posin en contacte amb algun de nosaltres.

Aquesta ha estat una mica l'opinió de l'experiència que ens han oferit aquests quatre joves montuïrers, els quals duen a terme l'esplai Es Turonet, tasca que des d'aquí els animam a seguir endavant, tan bé com fins ara, i els congratulam per dedicar part del seu temps a una comesa tan sociable. Per molts d'anys!

CATALINA BARCELÓ

bar

Ca na Poeta
music

Carrer Major, 7 • Telf. 64 65 29 • Montuïri

Al meu amic Toni, mort en accident d'helicòpter

Hi comença ha haver nirvis...

Quan un llunyà Sant Bartomeu del 50 vaig convidar el bon company i millor amic Toni Oliver Barceló a les festes del poble, ben segur que mai podria sospitar que aquesta convidada, un dia, quasi cinquanta anys després, em serviria d'excusa per poder filar una història i omplir una fulla de la nostra **Bona Pau**.

El cas és que vaig convidar en Toni, jovença com jo, a conèixer les nostres festes. En Toni, bon futbolista, era campió de Balears de velocitat. Ningú no li guanyava als 100 metres. Com no podia ser d'altra manera, ens arrambàrem a les corregudes del carrer Major, aleshores ple de clots i grava, quan no, amb restes de mula o somera mal païts. (Les vaques d'"Es Saio" no passaven molt més amunt del Pou del Rei i les d'en Pep "Joanot" prenien cap a ca seva per altres indrets). Bé, vaig empènyer en Toni cap al punt de sortida d'una cursa que ara pens devia esser dels *quintos*, i amb el vist i plau del saig i d'en Miquel "Caragol", partí com un llamp a la primera envestida del dimoni. El més ràpid del poble era en Pep "Roegó", però heu de pensar que quan aqueix va reaccionar al "sus!" en Toni ja li duia 5 passes. Davant Can Pieres ja els en duia, 15, tant a en Pep com a la resta. Això el perdé. Qualcú que no podia consentir l'afronta, estirà el peu cap al mig del carrer i en Toni féu quatre o cinc cucaveles, empès per la

velocitat i aturat per la traveta traïdora. Els colzes, genolls i fins i tot el nas, que el tenia un poc llarg, reberen de valent. Aquí acabà aquell Sant Bartomeu.

L'any que vingué, en Toni tornà i com que l'home és l'únic animal que travella dues vegades amb la mateixa pedra, ja ens tens cap a les corregudes de plaça. El saig, en Pere de Sa Cova, mirà de coa d'ull en Toni i no sé si de *motu propi*, o per boca d'un altre, sentencià: "Aquí només corren els del poble". Fillet de Deu, i que em va caure de tort! En Toni era com a germà meu. A la canya del cap damunt del Pujol penjava una ampolla de xampany i calenta i tot era una temptació massa grossa. Endemés, les convidades de "Ca ses Pasquales", tenien set.

Dit i fet. "I a mi que em considerau del poble?" "Sí, tu pots córrer". Les cames començaren a tremolar-me i quan em vaig acotar per doblegar la cama dels calçons, un pam per amunt, vaig adonar-me'n que tenia els pèls de les cames de punta. (Després he sabut que els pèls, quan freguen amb la roba, s'electrifiquen i es posen de punta).

Davant Can Rodetes, a un redol ben estret, érem 7 o 8. Colzada ve i colzada va. El batec del cor que sortia per la gorga, les gotes de suor, que regalimaven per l'esquena. Empentes, colzades, nirvis i boca seca.

"Sus!". Bé perquè em vaig avançar

unes mil·lèsimes de segon a la veu d'en Pere de sa Cova, bé perquè els aleshores pocs quilos no pitjaven molt aquelles espadenyes catalanes que fermàvem fent trunyella fins a mitja cama i ens donaven un aire com de gladiadors romans, el fet cert és que en el cantó de cas metge Ferrando havia aconseguit agafar dues passes d'avantatge. Davant la rectoria vaig començar a sentir les potadotes d'un, que amb uns alens que em cremaven el bec-coll, volia també dur-se'n l'ampolla de xampany. Davant la Sala Mariana, les camotes d'en Joan Gomila, dos pams més gran que jo, eren tan a prop que encara veig els genolls amunt i avall fent-me cossigolles a les orelles. Vaig estrenyer les dents i tal volta ajudat per la forta pujada dels darrers 30 metres, vaig mantenir a retxa en Joan fins arribar com a guanyador a la canya. La resta ho podeu imaginar. El xampany no només era teb, sinó dolentíssim...

Tot això m'ha vengut a la memòria amb motiu de llegir diaris i veure certs debats en aquestes dolentíssimes televisions locals que tenim. Hi ha nirvis, colzades, empentes, travetes i qualche llanderada dels qui volen esser dimonis... Hi ha nirvis, molts de nirvis, i això que encara queden uns quants mesos pel "sus" que posi en marxa les pròximes eleccions. Encara no he sentit allò que tan malament em va caure: "Només són per als del poble". Res estrany seria sentir-ho.

No sé si el premi és una ampolla de xampany barat i calent o un llépol "xuccladits". Tant me'n fot. Però per respecte al poble que ens mira, deixem-nos d'empentes i travetes. Si no hi hagués poble, no hi hauria ni cursa ni ampolla, ni tan sols serien necessaris corredors.

BIEL CAMPS I FERRER

Montuiri

971 646 460

Bar Can Pieres

HISTÒRIES DEL SEGLE XX A MONTUÏRI - XV

La dreta s'organitza

L'amo en Joan Costa i l'amo en Biel Rei eren petits propietaris. Estaven enquadrats a un grup que a la vila es va anomenar el partit dels amos. Eren conservadors i sota aquesta denominació sortiren elegits regidors a les eleccions municipals de l'abril del 31, on els republicans montuïrers obtingueren la majoria absoluta i en Joan Mas i Verd fou proclamat president de la corporació municipal del poble. A la primeria, l'amo en Joan, l'amo en Biel i el grup dels amos donaren suport a l'ajuntament republicà i fins i tot votaren la candidatura d'en Joan Collet per batle. També assistiren a primera línia a donar la benvinguda al president de la República Espanyola Niceto Alcalá Zamora quan visità Montuïri. La cosa pintava bé però prest es va espatllar.

Només feia tres mesos que havia entrat la República i les postures ja començaven a definir-se. El mes de juliol de l'any 31 el batle Collet va acusar directament el rector Barceló de no voler col·laborar amb el novell ajuntament republicà i per aquesta raó proposà al consistori la supressió de les aportacions que la corporació municipal feia a les celebracions religioses de les festes de Sant Bartomeu. Els regidors republicans votaren a favor, i la proposta sortí aprovada. En canvi l'amo en Joan Costa i l'amo en Biel Rei es feren enrera posant excuses de mal pagador. Argumentaren que la qüestió era complexa i que s'havia d'estudiar més detingudament.

Les coses s'anaven complicant i era necessari prendre partit. De cada vegada es feia més imprescindible adoptar una postura i aclarir de quin costat s'estava: o amb els republicans o contra ells. El metge de Meià, d'ideologia conservadora i un dels principals valedors del partit dels amos, a vegades havia dit a en Joan Collet i la seva gent:

Jo administrativament, jo som republicà, jo som com voltros, ara, en quant a l'Església, de cap manera!, i com que m'estim més l'Església que una altra cosa, me'n vaig amb sos altres, encara que m'agradeu més voltros, perquè en es fondo, per administració m'agrada

més voltros, però aquestes idees de calar foc i tot això, no ho puc aprovar mai. Per jo és bàsic, i si una cosa tan bàsica per jo la trepitjau, m'en vaig...!

En el mes de gener de l'any 1932 el *Comité de la Unión Republicana Federal* va adreçar un escrit a l'ajuntament de la vila denunciant una campanya contra el règim republicà. El document, entre altres coses, deia:

...Desde hace varias semanas se viene haciendo en esta villa una propaganda de difamación del Régimen Republicano, falsificando toda clase de idearios políticos y cundiendo en el espíritu del vecindario una verdadera alarma, que a todas luces es contraria a la tranquilidad del vivir en esta villa; se tienen conocimiento de que solapadamente y sin el correspondiente permiso se va de casa en casa pidiendo o mendigando firmas, ignorando por que causa o ideal...

Amb la finalitat d'aclarir la qüestió, el batle Joan Mas va remetre una citació a la principal impulsora de la recollida de signatures, Dona Aina de Meià. S'havia de presentar a l'ajuntament i també li comunicava que havia d'obtenir el permís corresponent. La resposta de la propagandista fou contundent i alhora aclaridora de quins eren els punts programàtics entorn dels quals les dretes començaven a fer pinya:

Niego tal denuncia recaída en mi persona por recogida de firmas perniciosas a que hace referencia la comunicación.

Lo que debo manifestarle es que estando yo adherida a la Unión de Derechas de Palma cuya Unión dispone de un reglamento provincial aprobado por la autoridad, soy una de las propagandistas entusiastas de su programa que es el siguiente:

Afirmación y defensa de la Religión Católica

*Afirmación y defensa de la Propiedad
Defensa de la familia
y Defensa del Orden.*

En defensa de estos cuatro puntos tan combatidos se funda mi trabajo habiendo enterado a varias personas que gustosamente me han dado su nombre afiliándose a tal Unión.

Continuava l'escrit de la militant de la *Unión de Derechas* dient que estava assabentada que no hi havia necessitat de demanar permís per explicar el seu programa i acabava:

Pero por si acaso hay necesidad del permiso de su digna autoridad, le suplico me lo conceda a mí y a mis compañeros.

El temps de la República va esser un període de moltes eleccions. El poble de Montuïri fou cridat set vegades a les urnes. Així com a les primeres consultes electorals la tendència del vot era per a les esquerres, cap el 1933 es produeix una inflexió, a partir de la qual els diversos partits de dreta es feren amb la majoria de vots montuïrers.

Mon pare, dins la carpeta mostosa que vaig trobar al calaix de la taula de cames entorcillades, guardava un document ben interessant. És una carta que el poderós Joan March Ordines va enviar a don Joan Ferrando, de Montuïri. A la missiva, datada el 27 de juny de 1931 i encapçalada pel membret *Juan March. Particular*, en Verga informa al terratinent montuïrer de quines són les candidatures que es presenten a les eleccions i de com s'han de votar en el poble. L'escrit acaba de la següent manera:

Le recomiendo con mucho interés que los Sres. Alemany, Matutes y yo tengamos los mismos votos, es decir, que ninguno de los tres supere a los otros dos.

La dreta s'anava organitzant i el poble, xapat per la meitat entorn de dues idees cada vegada més distants. S'albiraven a l'horitzó nuvolades negres de tempesta que no portaven cap bon presagi.

ANDREU BENESTRUC

Fonts bibliogràfiques:

MAS MIRALLES, Guillem, MATEU SOCIAS, Antoni. *La guerra civil a Montuïri*. Edicions Documenta Balear.

MIRALLES i MONSERRAT, Joan. *Un poble, un temps*. Miquel Font. Editor.

DOCUMENT. *Carta de Juan March a Juan Ferrando*. Arxiu Andreu Manresa.

Carta oberta

Del Batle de Montuïri

Tots els montuïrers coneixem la riquesa arquitectònica que té la nostra església parroquial, els nostres graons i la nostra rectoria, referència obligada del poble de Montuïri i de la que tots els montuïrers ens sentim especialment orgullosos.

Si qualcú estima de veritat aquest patrimoni som els montuïrers, els qui hem viscut i hi vivim, dia a dia, plenament implicats en el nostre entorn, i per tant, els que no voldríem mai que es fes malbé. El valor sentimental que tenen aquests edificis pel poble de Montuïri avui ningú el podria discutir ni posar en dubte.

En aquest sentit, quan se'ns va posar damunt la taula la possibilitat d'eliminar les barreres arquitectòniques d'aquests edificis, vàrem tenir molt clar en tot moment que hi havia dues prioritats per a tots nosaltres: primer facilitar l'accés a aquests edificis a tots els ciutadans seguint la línia de millorar la nostra qualitat de vida, però, segon i més important, fer-ho ben fet, respectant i protegint aquest patrimoni del que som hereus i del que tenim la sort, però també l'obligació de vetllar-hi, escoltant tots els criteris tècnics de les diferents institucions, consensuant idees però sempre amb l'objectiu d'arribar a la solució desitjada: eliminar les barreres arquitectòniques als montuïrers.

És una demanda de la majoria de gent

del nostre poble, perquè Montuïri sempre ha estat un poble sensible i solidari en tots els aspectes i tots sabem que no hem de permetre, de cap de les maneres, que les persones discapacitades o amb qualche dificultat per caminar, per petita que sigui, tinguin impediment per accedir als edificis de més riquesa del nostre poble.

L'Ajuntament de Montuïri, davant aquesta necessitat va adoptar la decisió de redactar diversos projectes, consensuar-los amb el Consell Parroquial i dur-los endavant.

En primer lloc, fer una rampa, a l'esquerra dels graons, per poder accedir a l'església, al local de les persones majors i a la rectoria.

En segon lloc, instal·lar un arrambador a l'escalonada de la part de darrera de l'església, perquè els nostres majors hi tinguessin més fàcil accés.

I en tercer lloc, fer un Casal de Cultura, situat a la Sala Mariana i part de la rectoria. Tendria l'entrada principal pel carrer Major. A la planta baixa hi hauria una sala de teatre, que al mateix temps seria una sala polivalent per poder fer concerts, xerrades, taules rodones, etc. A la segona planta, hi hauria dues sales: una per a la biblioteca i a una altra per a l'arxiu municipal.

Pensàvem que eren bones iniciatives pel poble, però la nostra sorpresa va ser que tots aquests projectes foren dene-

gats.

Davant aquesta situació de desconcert i indignació, vaig demanar una entrevista amb el Sr. Bisbe, per tal d'aclarir aquests temes.

Durant la reunió es va comprometre a xerrar amb la Comissió de Patrimoni del Bisbat (encarregada d'aquestes qüestions) per tal d'ajudar-nos a agilitar i consensuar tots aquests projectes.

En tot cas, i a pesar de la nostra voluntat d'eliminar aquestes barreres arquitectòniques, fins ara no hem trobat cap solució ni un recolzament positiu per part dels que tenen la competència amb temes de patrimoni, sinó al contrari, projectes denegats.

Vull manifestar, no obstant, que continuarem insistint per aconseguir aquests objectius, que són per bé de tot el poble.

En principi, hem pensat fer la presentació d'aquests projectes per la Fira, a fi que tots els montuïrers puguin analitzar i discutir el seu interès i la seva viabilitat, i a partir d'aquí, reivindicar el més convenient per als interessos de tots nosaltres.

No hem d'oblidar que els edificis de Montuïri són el patrimoni de tots els montuïrers, i la possibilitat de gaudir d'ells, ens obliga també a vetlar per la seva conservació i per la seva utilitat.

GABRIEL MATAS

Glosa

Temps d'esclata-sangs

Es dilluns en es mercat,
sa plaça estava plena,
esclata-sangs a balquena
on molta gent n'ha coprats;
però alguns s'han esqueixats,
tenien un poc d'arena.

Esclata-sangs vertaders
a Alcoraia i es Puig de Pola
es qui hi va i en troba
hi torna a cercar-ne més;
no necessien diners
i això és sa part bona

TÒFOL MASSANET

Restaurant
Cad's Carboner (DIMARTS TANCAT)

REFRESCS DE NOCES, COMUNIONS, BAPTISMES...

Bufet diari de dilluns a dissabte
Mè, porcelletes, porcelles i altres plats per dur-se'n

Ctra. Manacor, km. 28 • Tlfs. 971 64 65 04 - 971 64 40 66 07230
07230 MONTUÏRI

FOTO HISTÒRICA

Instal·lació de l'electricitat

Era aproximadament als voltants dels anys 1920-25 quan aquests homes havien vingut a Montuïri per instal·lar l'electricitat al poble. Ells eren (d'esquerra a dreta) en Manolo, en Miquel Palmer, en Miquel "Espardenyaret" (encara nin), en Tomeu, un assegut (desconegut), la mare d'en Miquel "Espardenyaret" i "Es Ferrerico". (La foto és feta al carrer de Can Mateu "Matarino" (des Forn), per cert que madò "Muro" els va donar palla llarga per poder-hi dormir damunt)

(Foto cedida per Margalida Pocoví "Muro").

Glosa

Les teulades de l'església

De l'església, ses teulades,
necessiten arreglar;
mos hi haurem de posar
tots plegats, marxés forçades.

Uns hi hauran de pujar,
altres, posaran palades,
tots, ses butxaques girades
per veure si res caurà,
que es mestre en anar a cobrar
pega grosses ses grapades.

Ala, idò, si ens hi posam,
per una causa tan noble
i un poc per hom ajudam
que sa parròquia és des poble!

ANTÒNIA ADROVER

Estadística demogràfica del darrer mig segle

Segons els arxius de **Bona Pau**, durant el darrer mig segle pel que fa a naixements i defuncions ens dona el següent resultat:

1951-2000

Naixements	1.283
Defuncions	1.726
Dèficit	- 443

Notes: 1) Des de 1973 les defuncions cada any han superat els naixements.

2) El 1969 hi hagué un superàvit de 19 i el 1988 un dèficit de 39 (Són els extrems).

3) De no ser per la gran quantitat de gent que ha vingut a viure a Montuïri, avui no arribaríem als 2.000 habitants.

Hotel Rural Es Figuerol Nou Es Pati de Montuïri

Restaurant

Diligent servei

Amb totes les comoditats

Acurada atenció al client

Servei de nocés i banquets

Ctra. Montuïri - Sant Joan, Km. 0'7 • Tel.: 64 67 64 • Montuïri

Taller mecànic Planxa i pintura

Constantino Ruiz Gonzàlez

C/ Ramon Llull, 46 • Tlf. 64 61 84 • Montuïri

Bartomeu Cerdà Verger "Tec"

Un apassionat de la meteorologia

Amb l'entrevistat hem estat companys de feina, ja que ambdós ingressàrem, ja fa temps, al cos de Caminers de l'Estat. Des d'un començament ja congeniàrem i en Tomeu, degut a aquesta arrelada amistat, no es cansa de lloar els meus escrits que publica Bona Pau i darrerament el meu llibre Escrits d'un Pagès. Fent referència a la meua literatura em digué l'altra dia de pagès:

– Ell tu, Sion, de la marxa que vas amb aquest estil teu, d'escriure, guanyaràs el premi Pulitzer o el Nobel.

Tot i que m'ho digués en sentit humorístic vaig estar content d'aquesta adulació. I li vaig dir:

– Per seguir escrivint i en vista que tant em lloes voldria que em comptassis coses de la teua afició al temps, de com s'ha desenvolupat la teua vida, que sé que no ha estat un camí de roses. Però sabent al teu estat de salut, que per poc que et molesti ho deixarem fer.

– Jo, Sion –digué en Tomeu– ja saps que per escriure tant bé com tu ho fas, encantat de contestar les teves preguntes.

Quan treballàvem junts, quan s'esqueia, ens contàvem mútuament anècdotes i fets recordant la nostra infantesa i adolescència, i de com era aquell temps dolent de la postguerra, temps de tristor

de molta feina i pocs doblers.

Bartomeu Cerdà Verger va néixer a Montuïri l'any 1940. Es va casar amb Margalida Miralles, té una filla i una néta.

– Com és, Tomeu, que et trobaves tan rialler quan feies feina a la carreteria i ara, t'han pegat aquestes depressions que fins i tot t'han retirat anticipadament de la feina? Com ha estat això? Què t'ha passat? Si no em vols contestar no ho facis.

– Mancaria d'altra, que no et contestàs. Segons el metge psiquiatre poden haver estat els avatars de la duresa de les circumstàncies que m'han passat al llarg de la meua vida.

– Contem coses Tomeu.

– Es pot dir que encara no sabia embotornar-me bé els calçons, tendria 6 ò 7 anys, i com que mumare havia criat un fill de l'amo Gabriel "Matxo", del Dau, quant sortia d'escola m'enviava al Dau a guardar porcs. L'amo en Gabriel era un bon home. Jo, de petit, guardava porcs i de més grandet vaig arribar a plaça morta. És a dir, feia totes les feines que em manaven.

– I després?

– Estant en el Dau, era un bergantell; vaig anar a treballar amb el meu conco, en Miquel "Tec", que conreava, tenia taverna i feia de mercader. Com que guanyava doblers, els seus fills estudiaven. Quan arribava el temps de batre, batíem cantant cançons damunt l'era i la majoria de dies érem tot sols que havíem de batre i fer neta la batuda. Amb el conco vaig fer de pelleró.

– Que vol dir això de pelleró?

– O no te'n recordes que em deien es pelleró? Idò era perquè el conco, com que feia de mercader, comprava pells de xot i cabrit, fins i tot de conill. Quan arribava la setmana de Pasqua ens passejàvem pel carrer amb un sac per posar-hi les pells que compràvem cridant: "pells de xot!, se compren peeeells... peeeells..." idò jo he cantat peeeells.... pels carrers.

– Sé que feres de picapedrer.

– Després vaig fer dotze anys de picapedrer amb mestre Miquel "Matxó". Vaig haver de fer mota feina; em pensava que fugint del fora vila guanyaria un poc de millor benestar, però no vaig millorar i això que em trobava molt bé de salut, estava fort com una pedra acostumat a la dura feina del camp.

– Si no m'err anares a treballar dins el ram de l'hostaleria?

– Sí, trobant tant dura la feina de picapedrer vaig tenir ocasió de anar-me'n per aprenent a un hotel: l'hotel Montleon, situat dins Ciutat, a la Rambla.

BIP **Super Montuïri**
supermercados Extens assortit
Gran varietat de productes d'alimentació

Peix congelat • Carnisseria • Xarcuteria
Panaderia • Fruita i verdura • Begudes • Neteja
I TOTA LA NOVA GAMMA DE "LEADER PRICE"

Av/ Es Dau, s/n

Tlf. 971 64 67 60

Montuïri

– I com et campares?

– Aquí em trobava nou a l'ofici, un poc despistat però amb una dèria en atendre bé els hostes; aleshores eren anglesos, o, millor dit, angleses, ja que hi havia més clientela del sexe femení, i clar, per atendre així com cal m'esforçava per aprendre l'anglès; i certament bastants paraules, les més essencials, les vaig aprendre

– Tots els anys que treballares a l'hostaleria, vares estar sempre al mateix hotel?

– No, vaig canviar. Trobava que havíem de fer moltes hores de feina que no me les pegaven. Vaig saber, per un amic, que a l'hotel *Aranxa*, situat a Son Armadans, demanaven personal i vaig decidir anar-hi per a veure de millorar la meua situació de no tanta feina. I aquí sí que vaig haver de treballar de valent!

– Com és ara?

– Basta dir-te que les begudes, la cuina i magatzem estaven al soterrani i per servir els clients amb la safata de les begudes i el menjar, i alerta a que no caigués res d'allò que portàvem, havíem de pujar i davallar 24 graons bastant aspres. I una vegada o dues no passa res, però és que hi havia dies que vaig perdre el compte, de quants de pics pujàvem i davallàvem; pentura quaranta vegades cada dia. Acabaves el jornal rebentat i això que em trobava jove i fort.

– Que no fèieu saber a l'amo que havia de posar un ascensor?

– Sí, com que em queixava, em canviaren de destí dins el mateix hotel. El cap del personal un dia em diu: "Vina amb mi", i amb va menar a una sala on damunt la porta havia un rètol que posava *office*. Jo vaig suposar que era l'oficina i només per uns segons em vaig creure que milloraria molt la meua situació laboral. Però no va ésser res d'oficina, era el lloc on s'escurava i es preparava el desdèjuni. I jo vengua preparar boles de mantega, llesques de pa i escurar els plats.

– No tot deu ésser negatiu treballant al ram de l'hostaleria?

– A Mallorca des de fa estona, l'economia està basada en el turisme, podem dir que tots n'hem tret un cert guany. Gràcies al turisme hem tengut molta feina de gairebé tots els oficis. Fins i tot els pagesos, havent-hi molt de consum, han pogut vendre les seves produccions, majoritàriament els productes horto-frutí-

cols, que sense turisme no hi hauria haguda tanta demanda.

Segueix Tomeu

– Als turistes els han de donar bon tracte i procurar que trobin agradable l'estada aquí, si bé crec que ara no els fan tant de cas com quan jo treballava a l'hotel. Davant ells sempre estava de bon humor. Per part dels empresaris hotelers, a bastants d'hoteles cada vespre hi havia ball amb orquestra, i fins i tot se'n cuidaven de cercar els picadors o picadores per animar el cotarro.

– Meiam: o també organitzaven curses de toros, que cercassin picadors?

– O no ho entens? En aquells temps els picadors eren joves ben plantats, de bon veure, que havien de picar a les turistes perquè no s'avorressin, convidar-les a ballar, a beure, a passejar, millor si en conquistaves una a fi, que s'ho passassin molt bé.

– Carall, Tomeu! Supòs que tu també hi feres qualche pic de picador?

– Home, jo aleshores era jove i fadrí i ja pots suposar que també em volia divertir i ensumava les turistes. Vaig conèixer-ne una de molt bona i guapa, un tiparro de dona. Amb ella vaig tenir una mica d'aventura amorosa, fins i tot la vaig menar a Montuiri, i la vaig presentar a mumar. La va trobar molt agradable i simpàtica. Com a anècdota et diré que volia veure l'església i perquè duia un vestit un poc escotat i no duia vel el rector no la va deixa entrar. Però bé, Sion, en això no ho posis, eh!

Si que ho posaré, no fa gens de mal,

posar-ho

– Després, com saps, vaig guanyar les oposicions de caminer de l'Estat i vaig treballar a Obres Públiques.

– Treballant de caminer estigueres bé, perquè els caminers tenim fama de no fer gaire feina. Es diu que "suor de caminer no se'n troba".

– Et puc dir que a la carretera he fet de tot. Començant per eixermar voreres, clotejar, fer desguassos d'aigua, aixecar esbaldrecs, decantar fang i grava de dins la carretera, llevar neu, asfaltar, tot i que diguin que el caminers no suen jo a vegades he suat de bon de veres. Entre calor del sol i haver d'espargir aglomerat asfàltic calent, un no té gens de fred. És cert que no tenc motius per estar queixós de la feina, ja que, com saps, molts de dies en fèiem poca. Tampoc no em puc queixar del tracte dels companys de feina. Segurament que les depressions que encara pateix ja devien covar i hi havia dies que estava malsofrit, em malpensava de tots vosaltres, em creia que em volíeu fotre, insultava i agreujava companys fins al punt que vaig haver d'anar a la consulta del psiquiatre, i ja veus com he passat aquests darrers anys. Actualment, gràcies a Deu, conec amb jo molta millorança.

– Bé, Tomeu, ànim i endavant. Tenies, i tens aquest caire humorístic i recupera'l, no agafis massa manies de les coses i fets que a tots en un moment o altre ens passen el llarg de la vida. Però encara no hem arribat al motiu

(Continua a la pàgina següent)

BAR - RESTAURANT

Can Miquel

Menú diari i a la carta
Hamburgueseria i Pizzeria

(Dijous tancat)

Carrer Palma, 194

Telf. 971 64 62 04

Montuiri

(Ve de la pàgina anterior)

pel qual et volia fer l'entrevista i que volia em contestassis. Com et va pegar la curolla amb el temps, perquè tu gaudeixes del fenòmens meteorològics?

– Jo et diré: de nin, crec que encara mamava, quan plovia sempre treia el cap per la finestra, sempre volia banyar-me el cap amb l'aigua de pluja i no sé perquè, quan plovia m'agradava veure ploure i sempre he estat cercant informació del temps. Als "partes" del temps que s'emetten per televisió, cada dia en mir quatre o cinc de distintes emissores així com també n'escolt per la radio i és allò primer que mir als diaris. També m'agrada llegir revistes especialitzades en meteorologia i llibres. Ara estic llegint un interessant llibre: *Geografia dels riscos a Mallorca*, el qual tracta dels punts on hi peguem més les pluges, calabruix, inundacions, gelades, fiblons. N'he llegit un que m'ha agradat molt, escrit per Alfred Rodríguez Picó, aquest que ens dóna informació del temps per TV3.

– Quan veies una tempesta lluny, sé que te n'anaves cap ella.

– Fins fa uns anys, quant veia que es produïa una tempesta dins Mallorca, amb el cotxe me n'anava de ple dins els llamps, trons, calabruix i aigua; a dins el perill de ple. Ara ja no ho faig, en això, perquè una vegada estava contemplant una tempesta just passat Inca i va esser tan grossa que em vaig retgirà. I això que sempre gaudia d'una tempestat. L'endemà vaig llegir als diaris que a una persona li havia pegat un llamp, havia mort just prop d'allà on jo era. D'aleshores ençà no hi he tornat anar. Amb la natura-

lesa no hi poden anar de bromes

– També record com per bastants llocs de Mallorca, fent la feina de caminer, anant a tapar clots per la carretera, en trobar un pot buid ja improvisaves un pluviòmetre. Quants ens deus haver col·locats per llocs de Mallorca?

– No t'ho puc dir, però crec que més de cent. Així, quan tornàvem passar per allà on havia col·locat un pot, deia al xofer si es volia aturar. Com que sempre estaven vora la carretera amidava els m/m d'aigua del pot. Cada m/m és un litre, Si plou 5 litres per m² ha entrat quatre dits dins la terra, si en plou 10, mig pam i amb 20 litres ja ha fet una saó d'un pam. Això en circumstàncies normals. Perquè si ja està amarat és una altre cosa o si plou violentment, m'entens, l'aigua no s'infiltra tota dins el terreny.

– Tu, Tomeu, tot i tan informat, mai has presumit d'esser un entès amb els pronòstics del temps; també deus observar les tradicionals senyes naturals?

– Ja ho crec que si. Em fix amb els ocells que quan s'acosta una tempesta tenen un altra cantar i volar, van com a remoguts, amb les boires. Amb els animals, les dites, fins i tot els arbres, si ha de fer fred ho saben; però com que amb això de dir el temps que ha de fer ens podem equivocar, guard els meus pronòstics per jo mateix i et puc dir que entre les senyals que molta gent sap i les informacions dels mitjans de comunicació, bastants vegades encert.

– Sé que quan els caminers fèiem aglomerat asfàltic al Coll de sa Grava pel seu voltant, a llocs estratègics, hi

col·locaves aquests improvisats pluviòmetres.

– És així. Allà on sempre hi col·locava pots buits era pels voltants del Coll de sa Grava. Potser encara n'hi hagi algun que hi vaig deixar. El que passava era que vòltres, els caminers, per broma, anàveu a pixar-hi, i clar, quan deia que pel Coll de sa Grava hi havia plogut més que a Vilafranca us posàveu a riure. Jo mesurava l'aigua ploguda més les vostres pixarades.

– Què opines d'aquest passat anormal estiu que hem tengut. Creus que ens trobam amb un canvi de clima?

– Segons els meteoròlegs això del temps té cicles i el canvi climàtic no es cosa d'uns anys. Una cosa és certa: la temperatura del planeta, aquests darrers 50 anys ha augmentat un grau i aquí, a la Mediterrània, més. Crec que té influència la contaminació de tant de fum tòxic, incendis forestals i la tala desmesurada de boscos que es fa al món. Segons una revista cada segon desapareix l'extensió d'un camp de futbol, de bosc.

Aquesta conversa la tinguérem un horabaixa del passat mes de setembre a Son Pujol. Conversant, de sobte sentim un tro.

– I ara trona –va dir en Tomeu.

Sortim defora i per la part de Sant Joan llampegava i ens va semblar que hi queia una tempesta.

– Que hi anam Tomeu?

– I... anem-hi.

Agafam el cotxe, ens anam per la carretera de s'Almudaina i a l'indret de Son Brondo començà a ploure. Corrérem un poc més, a l'entrada de Sant Joan ens desviem cap Sineu i per devers Gosauja ja plovia fortet. Seguírem cap a Sineu i pel camí ens agafà de ple la tempesta. Aquí ens aturàrem, ens ficàrem dins un portell i de dins el cotxe contemplàrem llamps, trons i pluja. I contant-nos coses, sentíem la pluja quant pegava als vidres i sòtil del cotxe, que semblava una harmònica música. I comentant coses del temps passàrem com una hora gaudint de la tempesta fins que aquesta passà. Quan arribàrem, per Montuïri solament havia feta una brusca.

SION NICOLAU

PREFABRICATS

**FABRICACIÓ DE
BALUSTRADE I
BIGUES DE TAULO
IMITACIÓ FUSTA**

**Servei de transport propi per a tota l'illa
Magatzem i oficina**

Ctra. Palma-Manacor, km. 28,5 • 07230 Montuïri (Mallorca)

Tlfs. magatzem: 971 64 67 44 • 971 64 60 95

Tlf. particular: 971 64 61 73

La recollida de les ametles

Fins aquest any 2002 l'ametler i tot conreu de secà, a Mallorca, sofriren les conseqüències de la persistent sequera que va durar uns dos o tres anys. Es moriren bastants d'ametlerars de les terres més primes i per les contrades, on manco va ploure. Enguany ha succeït el contrari, per massa pluja, pels comellars, a qualche ametler l'excés l'hi ha asfixiat les arrels i ha mort. Però els arbres són intel·ligents, saben defensar-se dels revessos climatològics i altres adversitats. Com que a causa de l'eixut no podien menjar ni beure a voler, ja que l'arbre s'ho menja diluït, si no té aigua que dissolgui els fertilitzants, aquests romanen inactius al sòl. I que fa l'ametler? Idò s'atura de créixer i les reserves que ha anat acumulant, amb mesura ho dóna al fruit. Així hem vist com aquests anys eixuts, encara que un poc més petites, han produït ametles.

Enguany, amb les abundants pluges, han aprofitat per créixer, treure moltes tanyades, reforçar al seu brancam, i des del mes de febrer, que tragueren flors i després fulles, han pres força. Se'ls veia esponerosos amb les seves fulles grosses i verdes.

Però també tan de mal temps, ja començant per la pol·linització, els ha estat perjudicial pel seu fruit, i no hi ha hagut un bon esplet, i el bessó seria més granat si no hagués plogut tant. Bastants d'ametlers han tirat les seves fulles abans d'hora, n'han retretes i a més d'esser males d'espolsar n'hi ha que no han acabat de madurar bé. Però les ametles aguanten bé l'aigua del cel, no tornen blanques, com hi tornen les figues, i no se'n perd cap.

El problema de les ametles s'està en què des de fa anys el preu és baix. Així mateix enguany ha pujat com a un 10%, a 2,52 euros —420 pessetes— a la prova, em va dir un pagès que les hi havia pagades, però que del resultat de la prova l'hi havien descomptat el 7% per la humitat. Tot i aquesta mica d'augment del preu respecte a l'any passat que estaven a 2,34 euros —390 pessetes— la treta obtinguda de la venda no basta per pagar les despeses que du la feina de la recollida, i és un problema de fa estona.

Deia un amo d'unes 30 quarterades d'ametlerar i que des de fa bastants anys

les hi arpleguen una quadrilla de temporers que vénen de la província de Còrdova, que la venda de les ametles just, just basta per a pagar aquests temporers i l'any passat no va bastar.

Hi ha finques que davant l'escassetat de mà d'obra les recullen amb màquina recol·lectora. A mi em semblava que si no es treu cap profit de les ametlles recollint-les amb garrots i xarxes per mor del cost del jornals, la solució era la recollida mecanitzada. Consisteix, aquest ormeig, amb una barra vibratòria que acoblada al tractor i aplicada a l'ametler, el moviment vibratori fa caure les ametles dins una xarxa que s'obre com un ventall i una vegada oberta sembla un paraigua invertit. Quan ha acabat s'aplega aquest paraigua i les ametles se'n van directament a la peladora i ja surten pelades. Sols tarda uns quant minuts per enllestir un ametler però empra uns quants minuts més amb les maniobres que la màquina ha de fer per anar d'un arbre a l'altre. I segons quina varietat d'ametla amb la vibració no cauen totes i en romanen moltes a l'arbre.

Per assabentar-me vaig conversar amb un propietari d'uns tres mil ametlers que enguany va llogar una màquina recol·lectora d'ametles. Idò, segons em digué aquest amo, de la producció de tres mil ametlers, una vegada pagades les hores de la màquina, l'hi han quedat per ell 4 sacs d'ametles. *Sort que no hi he perdut,*

digué. I ara els ha d'exsequellar, llaurar i fertilitzar.

Així mateix hem pogut saber que aquests temporers que vénen de Còrdova a una finca on hi ha una plantada d'ametlers joves, que en duen un bon esplet i d'unes varietats bones de tomar, les recullen al 70% per ells i el 30% pel propietari. A altres finques d'ametlers vells si en duen poques, ni totes per ells, les volen. L'inconvenient de fer aquesta mena de tractes s'està que deixen els ametlers que en duen poques i que són mals d'espolsar.

Aquest fet comporta deixar les ametles a l'arbre i no va bé que hi romanguin. Si fos com les figueres que arriben a tirar totes les seves figues no hi hauria cap inconvenient.

Donada la situació, tan si s'han de pagar temporers com si ho feim en maquinària no són rendibles, els ametlers, en general. Per treure un benefici han d'esser ametlers en plena producció, ben atesos, d'unes varietats que cada any donin un bon esplet i siguin fàcils d'espolsar.

Davant aquest fets, de no millorar la rendibilitat, cada propietari haurà d'espolsar i aplegar les seves ametles, ell mateix; o bé optar per conservar els ametlers com a arbre de jardí i per embellir el paisatge i perdent-hi doblers. Pel que sembla les subvencions no basten per mantenir les plantades. A més, el millor estímul pel productor s'està que hagi demanda i es puguin vendre a un preu que doni un poc de guany.

SION NICOLAU

ADROGUERIA I ELECTRODOMÈSTICS

DE PLAÇA

Telf. 971 64 62 50 • MONTUÏRI

Comprant a la vila feim poble

Breu història de la coral parroquial *Mont-Lliri*

Poques són les notícies que hem pogut recollir d'abans de l'any 1890. I és precisament a partir d'aquest any que trobam el pare Gabriel Miralles, el qual, juntament amb el pare Joaquim Rosselló fou cofundador de la Congregació de Missioners dels Sagrats Cors. Com també, al P. Miralles, se'l pot considerar com el fundador i primer director de la coral parroquial.

Sacerdot tot de Déu cuidà amb esment i dirigí la coral per espai de 10 anys. Alhora fou també compositor de moltes cançons pietoses, la majoria de les quals s'han anat cantant a l'església fins als nostres dies.

Després d'ell continuà la coral amb la mateixa empena durant els rectorats de Mn. Jaume Homar i Pere Isern.

En diferents circumstàncies dirigiren la coral parroquial Joan Socias Cerdà, Bartomeu Sampol Verger, Joan Sampol Cerdà, Francesc Pomar de Ca n'Eloi, bon músic i poeta exquisit. I ja també en els nostres dies Mn. Miquel Pons.

Amb la vinguda a Montuïri l'any 1923 de Mn. Joan Bta. Munar –el sempre recordat Vicari Munar– la coral parroquial rebé un gran impuls i fundà una coral infantil. Gran coneixedor del cant gregorià, la coral cantava amb tota perfecció els introïts, graduals i comunió, i les Misses d'Àngels, *Orbis factor*, *Lux et origo* i un llarg etcètera. El vicari Munar tengué la gran sort d'haver tengut per

professor de Llengua i Història de Mallorca el més que il·lustre filòleg, Mn. Antoni Mª Alcover. D'ell rebé l'amor a la nostra llengua i tot quan és nostre. I és per aquest motiu que s'estrenaren moltes cançons de l'ample repertori musical-religiós de Mallorca i de Catalunya.

L'any 1945 fou nomenat vicari de Montuïri Mn. Josep Estelrich i de llavors ençà la coral parroquial ha continuat sense intermitències i fidel al seu compromís de col·laborar en les celebracions litúrgiques. És en aquest temps que s'estrenaren la *Missa Pontificalis* de Perosi, la *Tedeum Laudamus*, la *Missa de Goicoechea*, la de *Requiem* de Perosi i moltes més, la llista de les quals seria llarga anomenar-la.

L'any 1951 ple d'il·lusió i coratge s'estrenà com a director de la coral, Baltasar Fiol Mayol, el qual la dirigí per espai de quasi 50 anys. Dissortadament morí d'accident l'horabaixa del 8 de febrer de l'any 1998. Educat musicalment a Lluç, assaborí la dolçor del cant gregorià i la bellesa grandiosa i solemnnial dels grans

La coral parroquial prengué el nom de Mont-Lliri el 1987

mestres de la polifonia, Victoria i Palestrina entre d'altres. La reforma conciliar no li féu por i amb la seva experta direcció la Coral interpretà les misses del P. Martorell així com altres composicions del nostre estimat compaïsà. Amb ell la coral emprengué una gran volada, i així participà en diades de cant i en concentracions de corals.

El rector Vallespir col·laborà molt notoriament comprant un harmònim i dirigint una coral infantil.

Un llarg capítol de reconeixement mereix també Josep Sampol, el qual des de fa més de 60 anys és l'organista de la nostra parròquia.

L'any 1987 es va substituir el nom de Coral Parroquial pel de Mont-Lliri i passà a formar part de la Federació de Corals de Mallorca per així poder aconseguir del Govern Balear les subvencions pertinents.

Sebastià Melià, de Porreres, fou el director que succeí el difunt Baltasar Fiol i a l'hora d'ara continua sota l'experta batuta de Vicenç Juan.

La coral parroquial Mont-Lliri, amb l'esforç i entusiasme de sempre continua la noble tasca de cantar les grandeses del Senyor dins el nostre temple i alegra l'auditori donant concerts. És sabut que sortir davant el públic per cantar suposa preparació, llargs assajos, haver de deixar compromisos, sacrificar comoditat... i tot això és molt d'agair.

BALTASAR AMENGUAL

Nota. - Extracte del parlament pronunciat a l'església el dia de Santa Cecília de 2001.

Restaurant

Es Molí d'en Perons

Tlf. 971 64 60 99 • Carrer Molinar, 51 • Montuïri

LA FOTO DE MITJAN SEGLE

A Ca ses Monges

Quasi tots els diumenges
horabaixa la majoria
d'al·lotes fadrines,
particularment les que no
podien sortir a passejar
amb el seu estimat, es
recollien unes hores a Ca
ses Monges. Allà s'ho
passaven tan divertides
com podien, on moltes
vegades eren les mateixes
religioses les qui es
preocupaven que no
s'avorrissin. D'aquesta
manera s'entretenien de la
millor manera possible.

Aquella tarda d'hivern de
1945 aquestes set es feren
aquesta foto en el mateix
pati de Ca ses Monges.

Elles són (d'esquerra a
dreta): Margalida Cardell †,
Catalina de Can Mateu des
Forn †, Margalida
"Llulla", †, Magdalena
"Queló", Antònia "Calcera",
Teresa Mayol "Piadosa" i
Margalida "Rei".

Records d'infantesa

Barruts

La joventut de Montuïri com la d'altres pobles de diferents indrets, en general ha anat sempre desbocada, sense posar fre al seus desitjos i passant per damunt de les normes de bona educació.

El fet ens va ocórrer a una trentena o més de joves montuïrers devers l'any 1930. Ho cont encara que la majoria dels protagonistes o no se'n recorden o han passat a millor vida. Era el Dijous Bo. Tota aquella ramada d'amics i coneguts havíem partit de bon matí amb bicicleta de Montuïri cap a Inca.

Arribats a Inca ens presentàrem tots junts a un celler després d'haver deixat a lloc segur les bicicletes, beure allà qualche cosa i després anar al mercat d'aquell dia tan assenyalat. I a l'horabaixa

encara disposar de temps per presenciar el partit que aquell dia jugava el Constància. Això abans de retornar a Montuïri.

En el celler, al poc d'haver arribat, la madona ens va treure dues ensaïmades grosses; però ca... no bastaren per res! Després dues més i dues més, fins associar-nos del tot. Tots ho agraïrem.

No havia transcorregut més d'una hora quan un parell dels nostres es volgué aturar a un forn per comprar galetes i alguns pastissos per dur-los-se'n a ca seva. Hi entràrem tots. Allà hi havia exposades un bon grapat de capsles plenes de diferents castes de dolços: pastissos, bescuits, confits, caramels... a l'abast del públic. Els qui n'havien de comprar, ho feien, però mentrestant quasi tota la resta anava posant mà dins totes aquelles caixes i poc a poc s'anava menjant d'amagat tot quan podia. Però, 30 joves

fan "matx". Al cap d'una estona, quan la majoria dels qui no compraven havien desaparegut, la madona se n'adonà que les caixes, abans plenes, ja romanien quasi buides i sols érem dos o tres els qui estàvem disposats a pagar allò que havíem comprat. Bé mirava, estafada, aquella madona a qui li havien desvalisat quasi tot el mostrador sense saber qui! Suposava que eren amics dels qui havíem pagat allò que ens dúiem, però nosaltres, naturalment, diguérem que no els coneixíem.

Ens tornàrem reunir tots. Comentàrem aquella malifeta. Han passat més de 70 anys i adesiara encara trobam gent barruda, tot i que ja sia d'edat, entre els quals, qualcun d'aquells, que ara, també, d'amagat, pretén emular aquelles "gestes" de joventut.

Contat per Gabriel Cerdà "Rupit"

Es nota un millorament en el club de futbol de 3ª Nacional Dels sis equips en comptició, quatre són de futbol base

De normal es pot considerar el començament de l'actual temporada futbolística, ja que a més dels dos equips que podríem dir de grans, n'hi ha quatre més del futbol base, sobre els components dels quals s'haurà de fonamentar el futur del futbol a la vila. Els resultats d'octubre foren aquests:

Montuïri, 2 - Sta. Eulàlia, 1

El Montuïri va saber remuntar un partit que en el descans perdia per 0-1, gràcies a un penal transformat per Tasà i a un gol en pròpia porteria visitant, en el qual partit les ganes de triomf dels locals i l'entusiasme i millorament de joc foren les notes destacades, sobretot en la segona part.

Sp.Maonès, 1 - Montuïri, 1

Partit que es va caracteritzar per les imprecisions d'un i altre equip, sobretot pel Montuïri que va disposar de tres o quatre ocasions per aconseguir un resultat ben favorable. Un encontre que va reforçar les bones esperances del diumenge anterior.

Montuïri, 0 - Manacor, 1

El gol visitant als 5 minuts de joc que va sorprendre Alcover, fou decisiu en un partit en el què el Montuïri es va merèixer com a mínim l'empat, ja que tengué més oportunitats que el Manacor per aconseguir foradar la porteria, sobretot a la segona part.

Gènova, 1 - Montuïri, 2

Després que el Montuïri als 20 minuts

Equip i preparadors del conjunt de futbol de 2ª regional el dia del primer partit de la temporada 2002-2003

ja s'hagués fet amb el partit amb els dos gols, el Gènova 20 minuts més tard aconseguia el seu en una falta directa, si bé a la segona part el Montuïri encara gaudí de més ocasions de marcar, ja que va jugar un partit molt seriós, sempre ben plantat sobre el camp amb el control de la pilota i dominant completament el seu rival. Sempre va mostrar tossuderia, ungles i afany de victòria.

Altres resultats 2ª regional

S. Jordi, 4 - Montuïri, 0
Montuïri, 1 - Murer, 1
Bunyola, 1 - Montuïri, 2

Montuïri, 4 - Petra, 0

Juvenils

St. Marçal, 1 - Montuïri, 3
Esporles, 2 - Montuïri, 1
Montuïri, 3 - Sta. Ponça, 4
Petra, 5 - Montuïri, 1

Infantils F-7

Montuïri, 0 - Calvià, 5

Alevins F-7

Montuïri, 6 - Alaró, 3
Santanyí, 3 - Montuïri, 2

Benjamins, F-7

Escolar, 5 - Montuïri, 1
Montuïri, 1 - Cardassar, 1
Manacorins, 3 - Montuïri, 1

Bàsquet femení

Resultats del més d'octubre

Mini

CD S'Arracó, 20 - Montuïri Verger, 48
Montuïri Verger, 60 - Jv. Mariana, 10

Infantil

La Soledat, 43 - Montuïri Manera, 23
Montuïri Manera, 25 - Joan Capó, 16

Cadet

Montuïri, 31 - Calvià, 25
Sagrat Cor, 77 - Montuïri, 23

1ª Autonòmica

Sa Pobla, 70 - Lapis Montuïri, 57
Lapis Montuïri, 39 - Drac Pla, 41
St. Josep, 77 - Lapis Montuïri, 44

Gran actuació del Club Ciclista Montuïri a la Volta Ciclista a Mallorca per a màsters

El Club Ciclista Montuïri va ser el gran protagonista a la passada edició de la Volta a Mallorca per a ciclistes màsters, la qual es va desenvolupar en tres etapes els dies 10, 11 i 12 d'octubre. L'entitat que dirigeix Vicenç Vaquer va aconseguir el primer lloc a la classificació dels equips de la nostra Comunitat

Autònoma.

Però l'èxit més significatiu del CC Montuïri va arribar amb el primer lloc absolut aconseguit per Abdon Vich. Aquest triomf s'ha assolit quinze anys després del que va guanyar Joan Gelabert, el darrer mallorquí guanyador d'aquesta ronda. - **B. Arbona**

El club Atletisme Montuïri fou oficialment presentat

Esteve Barceló Cerdà
 és el nou president

**El Club comença amb
 22 atletes inscrits**

El passat 25 d'octubre es presentà oficialment el nou "Club Atletisme Montuïri 91.8". S'inaugurà, així, una entitat esportiva montuïrera, d'aquí, òptimament encaminada per tal d'il·lusionar-nos, altra vegada, d'ençà un dilatat període d'absència d'una formació atlètica pròpia, nostra.

L'organització de l'equip és presidida pel corredor local Esteve Barceló Cerdà. Els actes de benvinguda i presentació d'aquest valent projecte, començaren amb un refrigeri al bar "Es Revolt". Seguidament la festa continuà, de nit, al pub de Ca na Poeta, en la qual se sortejaren, a més, diferents premis (un parell de nits a un hotel, una minicadena musical, etc.)

El nou president a la inauguració manifestà que "en aquesta primera temporada no ens hem proposat metes fixes, ara bé, anam a fer-ho de la millor manera possible".

Auguram, des d'aquí, una triomfal temporada per a totes les persones que hi estan inscrites, com també cal agrair públicament la bona voluntat dels patrocinadors. Sort i títols! ("Citius, altius, fortius", lema olímpic: el més ràpid, el més alt, el més fort). - **J. Barceló**

Esteve Barceló, guanyador a Inca

A la cursa de les fires d'Inca, el passat 27 d'octubre va guanyar a la prova d'atletisme dins un circuit urbà l'atleta montuïrer Esteve Barceló.

El batle amb alguns atletes i directius a la presentació del Club Atletisme Montuïri 91.8

LAPIS

joies per a tots

- Taller propi artesanal
- Gran varietat de dissenys i preus
- Certificat de garantia i autenticitat

Obert 7 dies a la setmana, de 9,00 a 19,00 h.

Ctra. Palma - Manacor, Km 28 • 07230 Montuïri, Illes Balears
 Tlf. 971 16 16 00 • Fax 971 64 64 27 • www.lapis.com.tr • palma@lapis.com.tr

Col·lecta del Domund

La col·lecta del Domund d'aquest any ha estat de 497.50 €. Moltes gràcies per la vostra col·laboració. Els missioners que treballen en països de Tercer Món sabran fer bon ús de la nostra solidaritat econòmica.

Acords de la rampa i dels arrambadors

El passat 16 d'Octubre ens reunírem a la rectoria diversos membres de la comissió de Patrimoni del Bisbat, de la comissió de Patrimoni del Consell de Mallorca, de la Conselleria de Benestar Social, el Batlle, la regidora d'Acció Social, dos membres del Consell Parroquial i el rector per parlar del tema de la rampa i de l'arrambador de l'escala de darrere del campanar. Després d'un llarg diàleg es consensuà que la rampa es feria per la part de Can Ferrando i que es col·locarien dos arrambadors a l'escala de darrere el campanar, un a la dreta i l'altre a l'esquerra.

Volem agrair profundament la generositat de l'Ajuntament de Montuïri que va tenir la gentilesa de dur a terme el projecte de la rampa i d'abonar les despeses

dels arrambadors. Esperam i desitjam que aquests projectes es duiguin a terme amb rapidesa per així complaure les persones que ens ho han demanat.

Cursets pre-matrimonials

El proper dia 25 de novembre a les 21 h. començarà a la parròquia de Costix el curs Pre-matrimonial per a totes les parelles que pensin casar-se durant aquest curs. Pregam que les persones interessades passin pel despatx parroquial a l'horari habitual.

Concert amb motiu de la festa de Santa Cecília

El dissabte dia 16 després de l'Eucaristia de les 20h tindrà lloc un concert a càrrec de l'Escola Cantorum de Mallorca. Organitza el Patronat de Música en col·laboració amb l'Ajuntament de Montuïri.

Confraria de la Pau

El grup de persones que formen la **Confraria de la Pau** ens informen que a poc a poc van treballant el document del Bisbat de Mallorca que fa referència a la Naturalesa i la l'espiritualitat de les confraries. Ens alegra veure com la Religiositat Popular interpretada segons els Signes dels Temps és una manera de

relacionar-nos amb el Sagrat, amb tot allò que desborda la naturalesa humana. També l'expressió popular pot ajudar a relacionar-nos amb Déu.

Les persones interessades en participar en la confraria vos podeu posar en contacte amb la presidenta, Maria Verger (Gelat), en la secretària, Margalida Marimon (Gall) o en la vocal Joana Ramonell (Mianes) o en na Cati Ferrer (Xorri).

"SA NOSTRA" sempre a mà

Amb les noves tecnologies i la nostra gent, a qualsevol moment del dia o la nit, des d'on sigui, sempre som al vostre costat.

"SA NOSTRA"
CANVA DE BALEARS

Els nostres morts no envaeixen

Des del punt de vista litúrgic el més de novembre s'obri amb la celebració de la festivitat de Tot Sants. En aquest dia som convidats a fer memòria d'aquelles persones que han mort; que s'han avançat en el camí de la vida i ens han deixat. Però malgrat la seva absència, no deixam d'estimar-los perquè els nostres morts no envaeixen; els nostres morts romanen present en el nostre cor.

La tradició popular per mitjà de signes tant entranyables com flors, ciris i sobretot per mitjà de la pregària ha sabut reinterpretar molt bé aquesta absència en presència viva. Els nostres cementiris s'engalanen de vida, de llum, de colors... I perquè no, també de plors, d'enyor

rances, de dolor profund per la pèrdua d'una persona estimada. Tanmateix l'home es resisteix a viure i a experimentar el drama de l'adéu de sempre d'una persona estimada. Per això els morts estimats no sols no moren mai, sinó que tampoc envaeixen. Sempre els recordam vius i presents en el nostre cor.

Jesús davant el dolor de la mort té una actitud esperançada. Amb la seva resurrecció ha obert una escletxa de claror que il·luminàs aquest misteri fosc de la mort. La seva resurrecció ens ha confirmat que la mort no té la darrere paraula, sinó que serà la vida i la vida en plenitud la que regnarà després d'aquesta vida finita i terrenal.

Pluviometria

Octubre de 2002

Dia 2	10'1 l/m²	Dia 9	8'9 l/m²
" 3	0'1 "	" 10	4'0 "
" 8	1'0 "	" 11	17'2 "

Total 41'3 litres m²

Apotecaries

10 Novbre. Petra	24 Novbre. St. Joan
17 " Porreres	1 Dbre. Vilafanca

Temps passat

10 anys enrere

Novembre de 1992

Les escoles foren notícia

Per tres motius les Escoles de Montuïri foren notícia el mes de novembre de 1992: 1) Perquè el Col·legi fou guardonat amb el premi "Francesc de Borja Moll", 2) per haver renovat la directiva de l'Associació de Pares (el president seria Llorenç Miralles), i 3) per haver-se constituït un nou Consell Escolar (el director seria Joan Sorell).

25 anys enrere

Novembre de 1977

Robatoris

Preocupació i malestar es deixaren sentir entre els pagesos de Montuïri. Si a principis d'any d'una caseta de fora vila se'n dugueren fins i tot objectes de cuina a més d'animals i gra, aquest novembre de 1977 els lladres se'n tornaren dur animals, però aquesta vegada detingueren els malfactors.

50 anys enrere

Novembre de 1952

Enderrocament a la capella del Roser

A mitjan octubre de 1952 s'havia esbucat les cornisa i part de la capella del Roser degut a una forta tempesta. I dia 2 de novembre es va reunir la junta parroquial per tractar de reconstruir-la, restituir-la i donar-li un nou aspecte.

100 anys enrere

Novembre de 1902

Controvèrsies amb el recaptador

El pare del recaptador havia depositat una fiança per fer front a qualsevol anomalia, si bé dit recaptador, Andreu Ferrer Pocoví, va demanar a l'Ajuntament que se'l deixàs lliure de dita fiança. Però el Consistori a la sessió de dia 25 de novembre de 1902 no hi va accedir perquè desde feia temps tenia pendent part de liquidacions anteriors.

Demografia

Octubre de 2002

Naixements

28 Stbre.- Neus Morlà Habib, filla de Josep Guillem i Olga.

30 Stbre.- Margalida Capellà Alcover filla de Llorenç i Coloma Maria.

3 Octubre.- Antoni Quiñones Servera, fill d'Antoni Marc i Joana Maria.

3 Octubre.- Catalina Rosselló Barceló filla de Miquel i Bàrbara.

23 Octubre.- Rafel Verger Jaume, fill de Miquel i Maria Elena.

Defuncions

Dia 7.- Margalida Gual Adrover "de Son Fornés", casada de 63 anys.

(A Bons Aires moriren dues germanes: 11 setembre: Catalina, de 99 anys, i 7 octubre, Bàrbara Sastre Mayol "Xinet", viudes les dues).

Matrimonis

Dia 11.- Joan Verger Bennassar amb Joana Serra Dilme.

Dia 12.- Josep Maria Lladó Rotger amb Maria Cristina Crespí Mayol.

Cuinar en casa

Robiols o crespells

Ingredients

1 quilo de farina de panada, 300 gr. de sucre, 3 vermells d'ou, un tasset de vi de llet, un de suc de taronja i un d'oli.

Elaboració

Després de fer la pasta i els robiols, s'umplen de confitura o altre ingredient.

MARIA MAYOL "PAVORA"

Noces d'or

20 Novembre 1952

Llorenç Vidal Rado amb Antònia Adrover Roig "Manxes"

25 Novembre 1952

Vicenç Sampol Cladera "Puret" amb Catalina Cerdà Miralles "Queló".

Noces d'argent

26 Novembre 1977

Jaume Llull Matamalas (Son Trobat) amb Catalina Socias Mora "Vermell".

Glosa

A una bona nina

Quasi sempre em demanau
per qui faig sa cançoneta:
és per una veïnadeta:
meam si ho endevinau?
Que un dia vaig prometre
que si aprovava sa lletra
posar-la a sa **Bona Pau**.

Crec que ningú li vol mal
perquè és molt bona nineta,
té es parlar d'una doneta,
i si no ho creis la preguntau.

De nom li diuen Aineta,
dotze anys té, que és joveneta;
segons per què, no ho trobau?

AMADOR FONT

VERGER

MATERIALS DE CONSTRUCCIÓ

Ctra. Montuïri a Porreres, Km.1 • Tel. 971 646 695 • Fax 971 161 503

MONTUÏRI

